

Eğitim ülkemizin en önemli meselesidir.

Ülkemizdeki bütün sorunların kaynağı ve temeli eğitimsizlik ya da yanlış eğitimidir.

Milli Eğitim Bakanlığı eğitimle ilgili son günlerde bir dizi iyileştirmeler yapmaktadır. Ancak bunlar sadece eğitimin şeklini değiştirmekle alakalı değişikliklerdir.

Eğitim için aslolan içeriktir, müfredatın ruhudur.

Müfredatlarımızda maalesef materyalist anlayış hâkimdir.

Matematik kitaplarında, faiz hesapları kredi faizlerinin nasıl hesaplandığını anlatılarak, küçük yaşta kredi almanın yolları, faize bulaşma, fazla tüketme öğretiliyor. Dolayısıyla materyalist, kapitalist, çılgınca tüketen, açın halinden habersiz, paylaşma duygusundan yoksun sadece kendini düşünen, bencil...bir hayat tarzı benimsetiliyor. Yani maddeci kapitalist bir hayat tarzı...

Müfredata ahlaki ve manevi değerler giydirilmelidir.

Peki, amacı ahlaki ve manevi değerleri vermesi gereken Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin müfredatı nasıl?

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi müfredat programı Mayıs 2010 tarihinde hazırlanmış. Yani yeni bir müfredat programı...

Din Dersi müfredatı için Sayın Bakan da “..içi boş..” diyor.

Din Dersi sadece İslam Dersi olmalı değil mi? Ama durum hiç de öyle değil.

Din Dersi müfredatında öğretilmesi gereken kavramlar listesinde “İSLAM” kavramı 8.sınıfa kadar yok. Yani 15 yaşına kadar çocuklara İslam öğretilmiyor. İslam 8. sınıfta da diğer dinlerle beraber öğretiliyor. Hangi diğer dinler? Yahudilik, Hristiyanlık, Hinduizm, Budizm.

Yine şu cümleler Din Dersi müfredatından...

“Kendilerine sunulan alternatifleri inceleyebilmeleri için öğrencilerin bakış açılarının geliştirilmesine ihtiyaç vardır.”

“Öğrencilerin, özellikle inanç ve hayat konusundaki

tercihlerini özgür olarak yapabilmeleri din öğretiminin esas amacıdır.”

Bu ne demektir?

Bu ifadelere göre çocuklarımız; kendilerine sunulan İslam da dahil din alternatiflerini inceleyecekler ve tercih yapacaklar. Yapacakları bu din tercihlerini de özgürce yapacaklar.

Yani öğretmen, sınıfta İslam, Budizm, Hinduizm, Hristiyanlık ve Yahudilik dinlerini objektif olarak eşit şekilde anlatacak, çocuklarımız da buna göre din tercihlerini yapacaklar.

Peki, hangi çocuklar? 4, 5, 6, 7, ve 8. sınıfta okuyan öğrenciler. Yani 10 ila 15 yaş aralığındaki çocuklarımız.

Müslüman bir aileden doğan, Müslüman bir toplulukta yaşayan bir çocuğa din tercihi yapсын diye bütün dinleri öğretmek tercih hakkı bırakmak hangi mantıkla izah edilebilir. Bizde çocuk doğar doğmaz önce kulağına ezan okunur, konuşmaya başlayınca da ailesi ona Allah'ını, Peygamber'ini, İslamı öğretir.

İslam en son ve mütakâmil dindir. İslam bir inançtır, hayatın tamamını kapsayan bir hayat biçimidir ve din sadece İslamdır.

“Allah katında din, şüphesiz İslam'dır. Ancak kitap verilenler, kendilerine ilim geldikten sonra aralarındaki ihtirastan kaynaklanan azgınlık yüzünden ayrılığa düştüler. Allah'ın ayetlerini kim inkâr ederse (bilsin ki), Allah hesabı çabuk görendir.” (Al-i İmran -19)

Müfredatlara ahlak ve maneviyat ruhu giydirilmelidir.

Din dersi müfredatının içi doldurulmalıdır ve sadece İslam Dini öğretilmelidir, İslamın temel prensipleri öğretilmelidir.

Anayasa'nın 24. maddesinde “Din Kültürü ve Ahlak öğretimi ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan dersler arasında yer alır.” diyor.

Anayasa gereği olarak Din Dersi ilköğretim 1. sınıftan itibaren, hatta ana sınıftan itibaren okutulmalıdır.

Selam ve dua ile.

SAHİBİ
ÖĞ-DER

Şuurlu Öğretmenler Derneği Adına
Genel Başkan İsmail Hakkı AKKİRAZ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Hüseyin YAVUZ

YAYIN TÜRÜ
Yaygın 3 Aylık Süreli Yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Erdal BİLİR

EDİTÖR
Tacettin ÇETİNKAYA

YAYIN KURULU
Prof. Dr. Mete GÜNDOĞAN
Dr. Nuh SAVAŞ
Şaban CENGİZ
Mecit DÖNMEZBİLEK
Yılmaz BÖLÜKBAŞI
Mustafa ALKAN
Abdurrahman ERBAŞ
Mustafa AYDIN

HUKUK DANIŞMANI
Prof. Dr. Mustafa KAMALAK

REKLAM
Mustafa DEMİR

DAĞITIM
Selim ATLIHAN

GRAFİK TASARIM
KARAME TEANİTİM TASARIM
Tel: (0312) 287 40 47 - Faks: (0312) 287 41 88

BASKI
Semih Ofset
Büyük Sanayi 1. Cadde No:74
İskitler - ANKARA / 06060
Telefon: (0312) 341 40 75
Fax: (0312) 341 98 98

BASIM TARİHİ
15 Haziran 2012

YAYIN İDARE MERKEZİ
Ziyabey Cad. 1420 Sk. No: 2/1
BALGAT/ANKARA
Tel: (0312) 286 18 83
Fax: (0312) 287 61 80
Web: www.millisuur.com.tr
e-posta: bilgi@millisuur.com.tr

İçindekiler

Müslümanın İlimle İmtihanı.....	5
Modernizm ve Post-Modern Denkleminde Aile.....	10
Dünya ve Ahiret Saadetimiz.....	14
Zihin - Beyin Temelli Eğitim ve Öğretim.....	18
Peygamberimiz'den Hayat Suyu.....	22
Tatil Yüreğe Dönüş Olsun!.....	23
Tevhid-i Tedrisat Kanunu ve Milli Eğitim	
Temel Kanunu Değiştirilmelidir.....	24
Herkes Gelsesin.....	32
Meslek Liselerinin Genel Durumu.....	34
Bilinçli Nesiller Yetiştirmek İstiyoruz.....	37
Hz. Ebu Bekir (R.A.)'ın Hasta Yatağında	
Hz. Ömer (R.A.)'e Hilâfet Teklifi.....	40
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Müfredatı.....	43
Yaz Kampları ve Diyanet.....	49
Dönüşü Olmayan Dönüş.....	52
Kur'an-ı Kerim'den.....	54
Eğitim, Medya ve Şiddet.....	55
Güllerin Efendisi'nin Kokusunu Serpmek.....	60
Sözün Gücü.....	63

ÖĞ-DER; Şuurlu Öğretmenler Derneği yayınıdır. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları Milli Şuur Dergisi'ne aittir. Kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir. Milli Şuur Dergisi basın ve meslek ilkelerine uyar.

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

Müslümanın İlimle İmtihanı

5

İsmail Hakkı AKKİRAZ

Modernizm ve Post-Modern Denkleminde Aile

10

Prof. Dr. İbrahim EMİROĞLU

Bilinçli Nesiller Yetiştirmek İstiyoruz

37

Fatma TUNCER

Yaz Kampları ve Diyanet

49

Hüseyin YAVUZ

Dönüşü Olmayan Yol

52

Durmuş KOÇ

Güllerin Efendisi'nin Kokusunu Serpmek

Muharrem ÇELİK

60

MÜSLÜMANIN İLİMLE İMTİHANI

İsmail Hakkı **AKKİRAZ** / ÖĞ-DER Genel Başkanı

“Kâinatta hiç bir şey O’nun ilminin dışında meydana gelemez, ilminin dışında hiçbir şey düşünülemez.”

Bismillahirrahmanirrahim Âlemlerin Rabbi, Rahman ve Rahim olan, hesap gününün sahibi, tek hak din ve hayat nizamı olarak İslam’ı biz kullarına ihsan eden, Allah (C.C.)’a hamd, yaşayan Kur’an, muallimimiz, liderimiz, Peygamber Efendimiz (S.A.V.)’e salât ve selam olsun.

İnsanlığın temel problemlerinden birisi de mürekkep cehalettir. Cehalet ortadan kaldırılmadan ve gerçeğe tabi olmadan insanlık için kurtuluş yoktur.

Gerçek nedir, cehalet nedir?

Gerçeksünnetullahıdır. Cehalet ise sünnetullahı görmemek ve inkâr etmektir.

İlim sünnetullahın kaidelerinin keşfidir. Cahillik ise sünnetullahın kaidesi olan ilme tabi olmamaktır.

İlim genel olarak; Allah’ı bilmek ve tanımak (marifetullah) ile insanı bilmek ve tanımak

(marifetünnefs)’tır. Bu iki konuyu içinde buldurmayan bilgi sistemlerine ‘ilim’ demek yanlış bir şeydir. Bu bilgi sistemlerinin insana ve topluma saadet getirmesi imkânsızdır.

İlim Allah’ın sıfatlarından birisidir. İlim Sıfatı: Allah (C.C.)’ın ezeli ve ebedi ilmiyle her şeyi bilmesi demektir. O’nun ilmi, kâinattaki her şeyi kuşatmıştır. Olmuşu, olmakta olanı ve olacağı bir bütün halinde, gerekse ayrı ayrı hepsini bilir. Kâinatta hiç bir şey O’nun ilminin dışında meydana gelemez, ilminin dışında hiçbir şey düşünülemez. “İçinizde (sinelerinizde) olanı gizleseniz de açıklasanız da Allah onu bilir. Göklerde olanları da yerde olanları da bilir.” (Ali İmran: 29)

Allah (C.C.)’ın ilmi gizli açık her şeyi kuşatmıştır. Kalblerimizden geçenler de O’na malumdur. Bütün gayb âlemi, bizim sınırlı ve sonradan kazanılma bilgimizin ulaşamadığı o âlem, Allah’ın bilgisi dâhilindedir. O’nun ilmi, zatı ile kaim olan, ezeli ve ebedi, bilinenlerle değişmeyen bir ilimdir. Kulların ilmi gibi kazanılmış, sonradan elde edilmiş bir ilim değildir.

“ Ragıb, “Müfredat”ında şu tanıımı yapar: İlim, ameli ve dini yükümlülüklerle vakıf olmaktır ki, ancak bunların yerine getirilmesi ile tamam olur. ”

İlim

İnsanın sağlam duyu vasıtaları ile elde ettiği veya Allah (C.C.)’ın vahiy yolu ile doğrudan doğruya gönderdiği, içinde zan ihtimali bulunmayan kesin bilgidir. İlim, ahiret yolunu en doğru bir şekilde gösteren, kılavuzluk yapan bilgiler topluluğudur. İlim kelimesi Kur’an-ı Kerim’de 105 kere zikredilir. Bu kökten gelen diğer kelimelerle birlikte bu sayı, 859’u bulur.

İlim genel olarak, bir şeyin hakikatini idrak etmek ve malum olanın, olduğu hal üzere bilinmesidir. Bu tanıma göre, yanlış malumata ilim veya bilgi denilemez. İlim genel olarak insan zihnine ve gönlüne konu olan her şey demektir. İlim sözlük anlamı itibariyle, mutlak olarak bilmek, bir şeyin şuurla hâsıl olması, sağlam olarak bilmek, kesin olarak bilmek, deneyerek bilmek, bir şeyin gerçeğini bilmek manalarına gelmektedir.

Ragıb, “Müfredat”ında şu tanıımı yapar: İlim, ameli ve dini yükümlülüklerle vakıf olmaktır ki, ancak bunların yerine getirilmesi ile tamam olur.

Şerif Cürcani’ye göre ilim: Gerçeğe ve vakiya uygun düşen inanç, bilgi ve kanaattir.

İlim bir şeyi olduğu gibi idrak etmektir, bilinenden gizlilik ve kapalılığın kalkmasıdır. İlmin zıddı, cehalettir. Cahillik ise bilgisizlik ve yanlış bilgidir. Onun için; ilmi, yani hakka, hakikate dayanan ilahi nur olan Allah’ın verdiği bilgiyi kabullenmeyen insana, toplumdaki sıfatı ne olursa olsun, profesör bile olsa cahil, bu cahillerin en meşhurlarına Ebu Cehil, bu kişilerin oluşturduğu toplum düzenine de cahiliyye denir. Ebu Cehil’e, ‘cahillerin atası’ isminin verilmesinin sebebi, bilinmesi gerekenleri, özellikle Allah’ı hiç tanıyıp bilmemesi değil, yanlış bilmesidir.

Kur’an-ı Kerim’de ilim, en sık kullanılan anlamıyla, ilahi vahiyden kaynaklanan, yani bizzat Allah’ın verdiği bilgidir. İlim, Allah’tan olduğuna göre, İslam’ın tamamı ilimdir. Âlim de İslam’ın gerçeğini bilen ve ona tam anlamıyla tabi olan kimsedir. Burada ilim Allah’a, tam manasıyla tek gerçek olan hakka, hakikate dayandığı için mutlak ve objektif bir geçerliliğe sahiptir.

“ İlim, Allah’tan olduğuna göre, İslam’ın tamamı ilimdir. ”

İslam, ilmi farz kılmıştır. Her Müslümanın fert, toplum ve kurumsal olarak görevlerini yerine getirebilmesi için, helal ile haramı, hak ile batılı birbirinden ayırt edecek kadar bilgi sahibi olması farzdır.

“İlim tahsil etmek her Müslüman erkek ve kadına farzdır.” (İbn Mâce)

Tıb, fizik, kimya, biyoloji, matematik ve teknoloji gibi toplum için gerekli olan her türlü bilgiyi öğrenmek farz-ı kifayedir. Bu tür ilimler toplumun bazı fertleri tarafından öğrenilirse, bu farz yerine getirilmiş olur. Fakat kimse öğrenmezse toplumun bütün fertleri Allah katında sorumlu olurlar.

Övünmek ve başkalarına karşı üstünlük taslamak, daha fazla zulüm yapmak için ilim öğrenmek ise haramdır.

Peygamberimiz şöyle buyurur. “Âlimlere karşı övünmek, cahillerle münakaşa etmek, ne de meclislerin seçkin köşelerinde yer almak için ilim öğrenmeyiniz. Bu yasağa rağmen kim böyle yaparsa ateşe (cehenneme) atılır.” (İbn Mâce)

Her fenalığın, hatta küfür ve şirkin de başı bilgisizlik ve cehalettir. Küfrün ne demek olduğunu bilen bir kimse kâfir olmaz. Şirkin ne demek olduğunu bilen, başkalarını Allah'a ortak koşmaz, Allah'tan başkasına ibadet etmez. Münafıklığın ne olduğunu bilen bir insan işbirlikçi olamaz. Rabbimiz tembihatta bulunuyor: "Sakin ha cahillerden olma." (Enam:35)

Âlim Allah'tan korkan kimsedir. "Kulları içerisinde Allah'tan ancak âlimler korkar" (Fâtır: 28)

Görülüyor ki, dünya ve ahiret saadetinin anahtarı ilimdir. İlim amellerin en faziletlisidir. Dünya, ahiretin tarlası ve Allah'a giden yolun başlangıcıdır. Dünyada yeniden saadet düzeninin kurulması ve ayakta tutulması için bildirilen bir takım esaslar vardır. Bu dünyada insanların ekonomik, sosyal, dini ve dünyevi bütün durumlarını düzenleyici ve insanları birleştirici kuvvet sadece ilim yoluyla kazanılır.

İlim, nefisleri helak edici ahlaksızlıklardan temizler; insanları aydınlatarak güzel ahlaka kavuşturur ve ahiret yolunun aydınlanmasını öğretir. İlim, Allah (C.C.)'ın kemal sıfatıdır. Peygamberlerin ve meleklerin şerefi ilimden gelmektedir. Allah'ın huzuruna ilimle gidilir.

Âlim, talim ve terbiyeciler ise, bilmeyen kalabalığa gerçek ve doğru yolu gösterici olması bakımından "Rabbinden sana indirilen gerçekleri insanlara bildir." (Maide: 67) ilahi emrine muhatap olan peygamberin varisidirler. Peygamberimiz şöyle buyuruyor. "Âlimler yeryüzünün kandilleri, peygamberlerin halifeleridir. Onlar, benim ve diğer peygamberlerin varisleridir." (Keşfü'l-Hafa: 1751)

İlmi Gizlemek

Kur'an-ı Kerim'de Yahudi ve Hristiyanlarla ilgili olmak ve hükmü Müslümanları da kapsamak üzere bazı ayetler nazil olmuştur. İmam Suyuti "Dürrü'l-Mensur" isimli eserinde, İbn Abbas'tan rivayetine göre, Muâz b. Cebel ve

bazı sahabiler Yahudi bilginlerinden bir guruba Tevrat'taki bazı hükümleri sordular. Yahudiler bu bilgileri gizlediler ve haber vermekten kaçındılar. Bunun üzerine şu ayet nazil oldu: "İndirdiğimiz açık delilleri ve hidayeti biz kitapta insanlara açıkça belirttikten sonra gizleyenler var ya, işte onlara hem Allah lânet eder, hem de bütün lânet edebilenler lânet eder. Ancak tövbe edip, durumlarını düzeltenler ve gerçeği açıklayanlar başkadır. Onları bağışlarım; çünkü ben tövbeyi çok kabul edenim, çok esirgeyenim." (Bakara: 159-160)

Ayet-i Kerime'nin hükmü yalnız ehl-i kitaba has olmayıp, Allah'ın ayetlerini gizleyen ve İslam'ın hükümlerini açıklamayan herkese şamildir. Çünkü ayette ifade edilen şey, özel sebebe bağlı olmaksızın genel anlam ifade eder.

Ancak İslam'ın emirlerini gizlemekten vazgeçip de tövbe eden, Hz. Peygamber'e iman ederek istikametini düzelten ve Allah'ın Peygamberlerine vahyettiği şeyleri insanlara açıklayanlar müstesnadır. Bunlar İslam'ın hükümlerini gizlemekten vazgeçtikleri takdirde Allah onların tövbesini kabul eder. Onları rahmet ve mağfiretine kavuşturur.

Hadiste şöyle buyrulur: "Kendisine bir ilim sorulup da bunu gizleyen kimseye kıyamet gününde ateşten bir gem vurulacaktır." (İbn Mâce, Hâkim)

İlim ile Bilim Aynı Şey mi?

İlmin, karşılığı bilim değildir. İslam'ın İLİM olarak gördüğü şey ile modern cahiliyyenin BİLİM dediği şey başka başka şeylerdir. Bu iki kavram, konuları, muhtevaları, yöntemleri ve alanları bakımından doğru ile yanlış kadar birbirinden farklıdır.

Bilim metot ve alan itibarıyla insanlığı ifsat etmek, yine insanlığı imha ve zulüm altında ineltmek için vasıtalar üretmektir. Bilim, ırkçı emperyalizmin dünya hâkimiyeti için üretilmiş hurafeler bütünüdür. Bilimin dayanağı ise zan ve nefsin emrindeki akıldır.

İlim insanlığın saadetini esas alır. Dayanakları ise vahiy ve vahyin emrindeki akıldır. İlim maddi ve manevi olanı birlikte değerlendirir ve her ikisi için de çözümler üretir. İlim gerçeği ifade eden kesin bilgidir. Bilim ise zanna dayandığı için hiçbir zaman gerçeğe ulaşamaz, zaten bilimin böyle bir derdi de yoktur. İlim, 'Allah ne demişse doğrudur' inancını esas alırken, bilim ise, 'deneylerle ispat edilmedikçe' haşa 'Allah'ın sözünün doğru olduğu kabul edilemez' inancına sahiptir.

Bilim, savaş araçları ve silahlar, kimyasal bombalar üretir, bunların en etkili biçimde işlemesi için araştırmalar yapıp yöntemler geliştirir. Bu silahların hedefleri belirlenirken ölçü, yalnızca menfaat ve üstün gelme duygusudur, nasıl daha fazla insan öldürürüm çalışması yapar, ahlaki bir ölçüsü ve duyarlılığı yoktur. Hâlbuki maneviyatçı olan ilmin kuralı, bunları insanlığın maddi manevi kurtuluşu yolunda kullanmak şeklindedir.

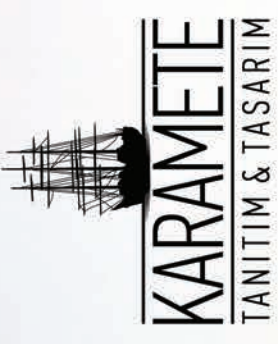
İlim, iman etmeyi ve Müslümanca yaşamayı gerektirdiği halde, bilim, modern cahiliyyenin iskeletine kan pompalamakla meşguldür. Bilim adına insanların ahiretleri karartıldığı gibi, dünyaları da perişan edilmektedir. Bu anlayış eşkiya, terörist, satanist, ateist, zalim, sapık ilişkileri insan hakkı sayan kimseler yetiştirmekte, bilimsel maskeler takılarak dine, mutlak hakikate hücum edilmektedir. Bilim, artık salt ideoloji olma boyutundan çıkıp bir put haline gelmiş durumdadır. Bilimde ahiret hayatının, cennetin, meleklerin, Allah'a kulluğun yeri yoktur. Bu amentüye göre ilk insanı Allah yaratmamış, insan tabiat tarafından tesadüf ve evrim sonucu başkalaşım ve değişimle maymundan türemiştir. Ya da tüm Müslüman çocuklara öğretildiği şekliyle ilk insan, Allah'tan doğrudan ilim alan, vahye muhatap olan yeryüzünün halifesi, aynı zamanda ilk peygamber olan Âdem (A.S.) değil, etleri çiğ çiğ yiyen, yarı insan yarı hayvan vahşi bir mağara adamıdır.

Okullarda bu cahilî bilgiler temel alındığı için, dünyanın yaratılması değil, kendi kendine güneşten kopuşu anlatılır. Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinde ölü kuş misali bir din anlatılmaktadır. Unutmayalım ki, Allah'ın inayetiyle, Musa (A.S.) Firavun'un evinde ve onun kurumlarında vahiyyle yetişmiş, vahiyyle beslenip yönlendirilmiş, Firavun'un öğrettiği bilimin sağlamasını vahiyyle test etmiştir. O günün bilimi sihirbaz yetiştirmede ne kadar mahirse, günümüzün cahili kurumları da o kadar göz boyayıcıdır. Akı kara, İslam'ı tehdit, depremin temel sebebinin Allah'ın ikazı ve takdiri ile değil de, fay hattı olduğunu yutturacak laf cambazlığı ve sihirbaz taktiklerine sahiptirler.

Müslüman her şeyle imtihan olduğu gibi ilimle de imtihan olmaktadır. Cehaletle İslam yaşanmaz. İlme itibar edilmemesi ve cehalete itibar edilmesi bir toplum için en büyük felakettir. "İlmin kaldırılması, cahilliğin kökleşmesi, şarabın içilmesi, zinanın çoğalması kıyamet alâmetlerindendir." (Buhâri-Müslim)

Sonuç olarak Müslüman bir kimse bilmelidir ki Kur'an'a dayanmayan hiçbir bilgidен hayır gelmez ve sahibini saadete götürmez. Vesselam.

Hayalinizdeki Dünyaya Açılın

Ziya Bey Caddesi 26/4 Balgat / ANKARA

Tel: 0312 287 40 47 • Faks: 0312 287 41 88

www.karamete.com.tr

www.karametepromosyon.com

"Aynı zamanda geri dönüşü olan hizmetler"

MODERNİZM VE POST-MODERN DENKLEMİNDE

AİLE

Yrd. Doç. Dr. Süleyman DOĞAN / Yıldız Tek. Üniv. Öğretim Üyesi

Dünden bugüne tüm sosyologlar ailenin toplumsal yapının en önemli parçası ve ögesi olduğunu belirtmektedirler. Bunun aksini ispat edici mahiyette bir araştırma sonucu bulguya henüz sahip değiliz. Aile; en temelde insan türünün devamını sağlamak amacıyla kadın ve erkekten oluşan, üyeleri arasında karşılıklı ve kurallı ilişkileri olan, bireylerin toplumsallaşmasında en büyük görevi üstlenen; gelenek din, dil ve kültür kavramlarını yeni bireylere aktarmada önemli bir görevi, biyolojik, psikolojik, ekonomik, sosyal, hukuki yönleri bulunan toplumun en müessir ve evrensel (cihanşümul) özellikleri olan bir kurumdur. Tarihte üzerine ilk defa derinlemesine incelemeler ve sosyolojik çalışmalar yapan; Prens Sabahattin'in de etkilendiği Fransız sosyolog Le Play'dir. İlk defa aile monografisi yapan biri olarak bilinir. Le Play çalışmalarında kömür işçilerinin ailelerini incelemiştir.

“Dünyadaki evlilik biçimlerinde olduğu gibi aile yapısı konusunda da çok hızlı bir değişim olduğunu gözlemliyoruz.”

Aile, coğrafi konumlarına görev ve yerleşim yerlerine göre farklılıklar gösterebilir. Kent ailesi, gecekondu ailesi, kasaba ailesi, göçebe aile, kır-köy ailesi şeklinde ayrımlar olabilir. Aile, yine yaşadığı yere geliş zamanına göre de farklı kategorilere ayrılabilir. Göçmen aile ve muhacir aile ilk akla gelen örneklerdir. Ailenin ekonomik durumuna, çalışma durumuna, çalışma biçimine göre çeşitli tasnifler yapılabilir. Buna örnek olarak esnaf ailesi, memur ailesi, burjuva ailesi, işçi ailesi, üst düzey burjuva ya da bürokratik aileleri gösterebiliriz.

Dünyadaki evlilik biçimlerinde olduğu gibi aile yapısı konusunda da çok hızlı bir değişim olduğunu gözlemliyoruz. Çekirdek aileyi modernizm üretti ve yüceltti. Şehirlerde anne ve babanın çalıştığı, makineyle üretimin esas olduğu modern hayatta temel aile birimi çekirdek aile olmuştur. Bu aile türünde anne, baba ve akrabaların bir arada olması modern hayatta ve sanayi toplumunda çok hoş karşılanmamış ve herkesin ayrı evlerde yaşaması öngörülmüştür. Bu da beraberinde yeni kurumları meydana getirmiştir. Bunların içerisinde en önemlisi eğitimidir.

“ Kapitalizm modernizmin ilk başladığı dönemlerde daha çok mal satabilmek için geniş aileyi çekirdek aileye dönüştürmüştür. ”

Bugün tıbben bir kadın, kocaya sahip olmadan çocuk doğurma imkânına sahip olduğu gibi bir erkeğin hanımı olmadan, taşıyıcı annelik denen durumla, çocuk sahibi olabildiğini görmekteyiz. Bütün bunlar bize, ailenin nasıl bir değişime, parçalanmaya uğradığını, ülkelerde çökme, toplumun dağılması ve isyan gibi durumlara sebebiyet verdiğini göstermektedir. Bu durumun sadece Batı ülkelerinde değil hızla dünyanın diğer ülkelerine de yayıldığını söyleyebiliriz. Bugün Türkiye'nin büyük şehirlerinde bu durum görülmektedir.

Aileyi parçalayan en önemli unsurlardan birisi kapitalizmdir. Kapitalizm modernizmin ilk başladığı dönemlerde daha çok mal satabilmek için geniş aileyi çekirdek aileye dönüştürmüştür. Kapitalizm yine bununla da yetinmemiş, tek kişilik evler, tek kişilik çeşitli hayat araçları üretmek ve onları satabilmek için çekirdek aileyi bile parçalamayı başarmıştır. Örneğin bir buzdolabı aile içinde 5-6 kişinin işini görüyor; fakat kapitalist ekonomi diyor ki “Ben bu insanları birbirinden ayırırsam, bir değil beş tane buzdolabı satarım”. Aynı satış inşaat sektörü için de geçerlidir. Bu inanılmaz

bir doyumsuzluktur. Bunun böyle olması için reklamlarla, filmlerle, dizilerle bu olayın ne kadar güzel ve insanî bir şey olduğuna yönelik bir akım, bir hayat tarzı sürekli olarak topluma empoze edilmektedir. Nasıl ki geniş aile sanayi toplumuyla birlikte dağılıp onun yerine çekirdek aile ve ardından tek başına hayatın yaşandığı, çocuk yerine köpeğin beslendiği, anne-baba ve köpekten oluşan yeni bir aile modeliyle karşı karşıyayız.

Aile ve Eğitim

Ailenin en temel işlevlerinden biri eğitimidir. Türk Ailesi, dünyanın belki de hiçbir toplumunun anne babasında görülmeyecek şekilde çocuğun eğitimi konusunda fedakâr ve cefakârdır. Dünyada, Türk toplumu kadar genel eğitimin dışında dershanelere, özel öğretmenlere, sınav vs. kazanması için çeşitli kitaplara para yatıran aileler yok denecek kadar azdır denilebilir.

Anne babalar, çocuğun okuması, yeni şeyler öğrenmesi için son derece iştihak, heyecan, niyet, irade ve arzu sahibidir. Bunun için, çocuklarını yeni şeyler öğrenmesi, iyi okulları kazanıp okuması için sürekli desteklerler. Yalnız burada bir çelişki (paradoks) vardır. Çocuğunun yeni şeyler öğrenmesi, iyi okullara kazanması için onca zahmete, fedakârlığa katlanan aileler okumanın normal sonuçları olarak görülebilecek durumları kabullenmekte, çocukları üzerinde okumuş olmanın doğal

görünümlelerini, tesirlerini seyretmekte son derece isteksiz, son derece muhafazakâr ve engelleyicidirler. Okumaları için her türlü desteği verirler, fakat okumanın doğal sonucu olan özgürleşmek, yaratıcı olmak, başkalarına benzememek, çocuğun kendisi olması, kendi kararlarını kendisinin vermesi, kendi istekleri doğrultusunda bir gelecek belirlemesi, kendi geleceğini kendisinin planlaması gibi işlere çoğunlukla aileler rıza göstermez.

Çok okumasını istemesine karşın çok okuyan bir çocuk genelde aile içinde istenmez. Çok okumaya kalktığınızda, “okuyup da bir şey mi olacaksın, bu kadar çok okuma delireceksin, kafayı yiyeceksin, âlemi sen mi kurtaracaksın!” gibi kültürel ifadelerin size yöneltildiğini göreceksiniz. Böylesine bir paradoks söz konusudur. Okumanın yeni bilgi öğrenmenin doğal sonucu insanlarda özgür düşüncedir, eleştirel düşüncedir, başkalarının her dediğini kabul etmemektir. Oysa aile bu konuda son derece sınırlayıcıdır. Bu da aslında bir taraftan çocuğun gelişmesini beklerken ve eğitimsel olarak başarılı olmasını isterken diğer taraftan onun önünü kesmek, onu budamak anlamına gelmektedir.

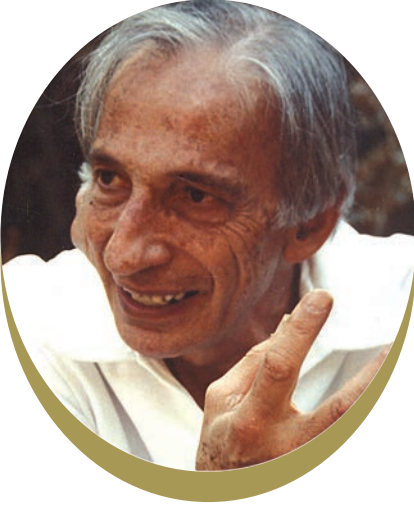
Aile, Modernizm ve Post-Modernizm

Aile toplumun temelidir, aile olmadan toplum olmaz, ailenin huzuru toplumun huzurudur. Bugün Avrupa toplumuna baktığımızda bambaşka bir ailenin, bambaşka bir toplumsal hayatın gelişmeye başladığını görüyoruz. Tek kişilik yaşamlar, anne ve babasız çocukların meydana geldiği bir toplumsal hayat var ve bu toplumların çöktüğünü, yok olduğunu ve büyük huzursuzlukların yaşandığını biliyor, duyuyor ve görüyoruz. İşte bu yetersizliğin temel sebebi yepyeni bir dünyanın içinde olmamızdan kaynaklanıyor. Bu post-modernizm dediğimiz, hissettiğimiz, gördüğümüz, duyduğumuz ama tanımlayamadığımız, bir şekle sokamadığımız bu gerçekliği anlayabilmemiz için biraz daha geriye gitmemiz gerekiyor. Modernizmi öncelikle izah etmemiz, anlamamız gerekiyor.

Modernlik “modo” kelimesinden türemiş bir kavramdır. MS. 5. yüzyılda Latince’de kullanılmış, “yaşanılan zamana ait, bu çağa ait, bu çağa uygun” anlamlarına gelir. O zaman ilk defa kullanılmış ancak bir kavram olarak ilk defa yaygınlık kazanması, geniş kitleler tarafından kullanılmaya başlanması ise 18. yüzyılın sonlarıdır. Hatta “modern”, “modernizm”, “modernite” 19. yüzyılda ortaya çıkmış olan kavramlardır. Bu kavramlar ilk önce Avrupa’da ortaya çıkmıştır. Avrupa’nın hayat tarzını, Avrupa’nın sanayi toplumuyla birlikte gelmiş olduğu yeni hayat standartını, dünya algısını, yenedünya zihniyetini ifade eder. Ancak diğer toplumlar da gerek batının etkisiyle gerek kendi özgürlükleriyle, yeni modernlikler icat edebilmişlerdir ve ortaya koyabilmişlerdir. Türk, Hint, İran modernleşmesi gibi... Bunlardan bazıları çok belirgin Batılı etkiler taşımakla birlikte, özgün tarafları çok olan da vardır.

Türkiye’nin modernliği algılamasının temel sorunlarından birisi şudur; Batıdaki anlaşılabilirliği şekliyle değil, batıdaki yaşandığı şekliyle anlaşılmalıdır. Bunu çok iyi ayırt etmemiz gerekir. Batıdaki anlaşıldığı gibi değil, batıdaki felsefi ve bilimsel temellerinde olduğu

gibi değil, batıdaki görünümüyle algılanmıştır. Cevdet Paşa, 1820'leri tarif ederken "Biz modernleşmeyi üretim yaparak değil, varolanı alarak gerçekleştirdik." diyor. Bizde, modernlik, bir şeyi yapmak, temellerini atmak değil onun üzerindeki yaşantısını görmek sadece yaşantıyı almak biçiminde algılanmıştır. Yani mahiyete değil görüntüye önem vermek şeklinde olmuştur.

Modernliğin Temeli!

Post-modernizme göre önemli özelliklerden birisi doğrunun çokluğudur. Modernitede ise doğru tektir. Modernizmin eğitimine belki de ilk karşı çıkışı Ivan Illich yapmıştır. "Okulsuz Toplum" adlı eseriyle 1976'da modernizmin ürettiği eğitim düzenine ilk sert ve radikal çıkışı yapmış bir isimdir. Bu eserinde diyor ki, "Modernizmin yaptığı okul, insan tabiatına bir saldırıdır, insanın tabiatını yok eden, onun özgürlüğünü ortadan kaldıran ve insanlara faydası son derece sınırlı olan bir düzendir. Bunun yerine insanların günlük hayatta varlığını devam ettirebilmesi ve günlük ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için edinmeleri gereken eğitimi, okulun dışında farklı eğitim ortamları sağlayabilir." Nitekim bugün gelişmiş ülkelerde alternatif eğitim denilen, okula alternatif olabilecek uzaktan eğitim, akran eğitimi, "tutoring" (özel ders verme) gibi, arkadaş eğitimi gibi okul olmadan çocukların eğitilmesi ve toplumsallaştırılması yöntemleri

gelişmeye başlamaktadır ve bu eğitim sisteminde bütün çocukların aynılığı esas değil, her çocuğun kendi kategorisinde, kendi içinde değerlendirilmesi esas alınmaktadır.

Sonuç:

Sonuç olarak modernizm ve post-modernizm arasında aile kurumu adeta dünyada yeniden yapılandırılmaya ve kurulmaya çalışılıyor. Değişim ve yenilikle birlikte aile batıda işlevini ve görevini tam olarak yapamaz hale ve hatta çözümlere kopma noktasına gelmiştir. Teknolojik gelişmeler de bunun tuzu biberi olmuştur. Aslında Doğu ve Batı arasında bakış açılarındaki çok ciddi farklar vardır. Bir kere Doğu ile Batı arasındaki asıl fark eşyaya bakış, onu yorumlayış biçimidir. İnsanın insanla, insanın madde ile münasebetleri sırasındaki ortaya çıkan tavır ve tutum farklarıdır. Türk-İslam medeniyetinin mahsulü olan insan, tabiatı ve eşyadan istifade sırasında Kur'an-ı Kerim'in de yer yer ifade ettiği "aşırıya gitmeme ve ölçüyü bozmama" düsturuna sadık kalırken, Batı insanı tabiatı, insanı ve eşyayı alabildiğine, hiçbir sınır tanımaksızın sömürmüştür. Mesela, zenciye Batılardan çok önce tanımış olan Osmanlı, onu Batıların yaptığı tarzda, ağır köle işçi olarak kullanmayı düşünmemiştir. 21. yüzyılda başta bölgemiz Ortadoğu haritası dâhil dünyaya yeni düzen verilmeye çalışılırken, toplumsal yapının en önemli nüvesi, çekirdeği olan aileye her zamankinden daha çok iş düşmekte ve yeni nesillerimizi buna göre yetiştirmek zorunluğu ortaya çıkmaktadır. Hâsılâkâle aile kurumu üzerinde oynanan oyunları görerek gerekli tedbirleri almalı ve uyanık olmalıyız. Gerisi laf-ı güzaftır.

“Aslında Doğu ve Batı arasında bakış açılarındaki çok ciddi farklar vardır. Bir kere Doğu ile Batı arasındaki asıl fark eşyaya bakış, onu yorumlayış biçimidir.”

Dünya ve Ahiret Saadetimiz

Kur'an İlimlerini

Öğrenmeye Bağlı Her Ev

Kur'an Okulunun
Bir Şubesi Olmalı

Şakir TARIM / Eğitimci - Yazar

İnsan, yaratılmışların en şerefli olan bir varlık. Bu yüzden kesinlikle başıboş bırakılmış değildir. Allah-u Teâla, insan için, yaratılıştaki mükemmellekle uyumlu bir hayat planı çizmiştir. Nasıl ki, her makinenin en verimli nasıl çalışacağını ortaya koyan bir kataloğu varsa; insan denilen harikulade makinenin de bir kataloğu vardır. Allah'ın 'hayat kitabı' olarak gönderdiği Kur'an'ı Kerim -bir benzetme yapmak gerekirse- insanın kataloğu durumundadır.

“ Allah'ın 'hayat kitabı' olarak gönderdiği Kur'an'ı Kerim -bir benzetme yapmak gerekirse- insanın kataloğu durumundadır.

”

Peki, Allah'ın son kitabı olan Kur'an neleri içine almaktadır? Rabbimiz şöyle buyurur: **“Kuru ve yaş ne varsa hepsi bu kitabın içindedir.”** (En'am, 59) Kur'an'ın içine aldığı temel konuları maddeler halinde sıralamaya çalışalım:

1. Kainatın yaratılış sırları,
2. Bütün ilimlerin temel esasları,
3. Dünya saadetinin esasları,
4. Ahiret saadetinin esasları,
5. Cihat farzının esasları.

Yüce Rasûlümüz (S.A.V.) şöyle buyurur: **“Size Kur'an yeterlidir. Zira, onda sizden öncekilerin ve sizden sonrakilerin haberi vardır ve aranızda ayırt edici odur.”**

(Ramuz-ul Ehadis)

Görüldüğü üzere, insan için Kur'an her şeydir. Kısa olan dünya hayatında bu kitaba uymak, asıl karar yerimiz olan ebedi ahiret saadetine ulaşmanın yolunu açmaktadır.

Kur'an mutlaka öğrenilmeli

Kur'an'dan uzak olmak mahrumiyetlerin en büyüğüdür; çünkü Kur'an'dan mahrum olmakla uğrayacağınız kaybı hiç bir şekilde telafi edemezsiniz. Bu yüzden, her insanın dünya ve ahiret saadeti kazanabilmesi için Kur'an'ı öğrenmesi ve anlamaya çalışması mutlak bir zarurettir.

Kur'an ancak İslam dininin kaynaklarından öğrenilir. Bu kaynaklar ise, Kitap (Kur'an-ı Kerim), Sünnet, İcma-ı ümmet ve Kıyas-ı Fukaha'dır. Peygamber Efendimiz'in (S.A.V.) sünnetine müracaat etmeden Kur'an anlaşılmaz; çünkü Kur'an'ın yaşanmış örneği Allah Rasülü'nün (S.A.V.) hayatı ve O'nun sahabesiyle birlikte yaşadığı Müslümanlıktır. Nasıl ki, okullarda her dersi (kitabı) öğreten bir öğretmen bulunuyorsa, Kur'an'ın öğretmeni de Peygamber Efendimiz'(S.A.V.)dir. O yüce Resul (S.A.V.) insanlığın hocasıdır. Dünyanın en vahşi toplumundan, en medeni toplum olan 'Asr-ı Saadet Toplumu' oluşturan en büyük ıslahatçı ve inkılapçıdır.

“her insanın dünya ve ahiret saadetini kazanabilmesi için Kur'an'ı öğrenmesi ve anlamaya çalışması mutlak bir zarurettir.”

Kur'an'ı okumak ve anlamak için Kıraat, Akaid, Fıkıh, Tefsir, Hadis, Ahlak ve Tasavvuf, İslam Tarihi ve Siyer gibi ilimler doğmuştur. Kur'an'ın anlaşılmasını sağladığı için bunlara “Kur'an İlimleri” de diyoruz.

Kur'an'ı nasıl öğrenebiliriz?

Dünya ve ahiret saadetini kazanmak için hava, su ve ekmekten daha önemli olan Kur'an öğrenimini nasıl gerçekleştireceğiz? Bu olay, dünyanın en hassas konusudur. Çünkü din Allah'ın dini. Onu olduğu gibi ve bulanmamış bir safiyet içinde öğrenmek zorundayız. Peki, İslam'ı tam ve kâmil anlamda öğretecek kurumlarımız mevcut mu? “Evet”, diyebilmek oldukça zor.

Osmanlı sonrası, başta medreseler olmak üzere ilim öğreten kurumlar büyük darbe aldı. Kur'an ilimlerini öğrenme konusunda bir gerileme yaşandı. Emperyalist güçler İslam dünyası üzerinde sömürü ve baskı uyguladılar. İlim kurumlarını da boy hedefi olarak seçtiler. İlimin kiblesi olarak kabul edilen Mısır Ezher Üniversitesi ve Şam Üniversiteleri bile yönlendirilmeye çalışıldı.

“Bugün okullarda “din dersi” yerine “Din Kültürü” dersi okutuluyor. Öğrencinin İslam dinini yaşamasını sağlamak yerine, sadece malumat sahibi olması amaçlanıyor.”

Söz konusu ilmi kısırlık, Osmanlı'nın ana gövdesini oluşturan Türkiyemizde de yaşandı. Her ne kadar İmam Hatip Liseleri, İlahiyat Fakülteleri, Diyanet İşleri Başkanlığı gibi kurumlar aracılığıyla insanlar büsbütün dinden, imandan soyutlanmadıysa da, bu kurumlar, Kur'an ilimlerinin 15 asırlık zengin birikimini yansıtmadı. İmkânların genişliğine rağmen bu kısırlık bu gün bile devam etmektedir.

Din ilimleri verilirken, İslam'ın 'Kitap' ve 'Sünnet' merkezli bir hayat modeli oluşu öğretilmesi gerektiği halde, başka amaçlar güdüldü. Bugün okullarda “din dersi” yerine

“Din Kültürü” dersi okutuluyor. Öğrencinin İslam dinini yaşamasını sağlamak yerine, sadece malumat sahibi olması amaçlanıyor. Hatta son hazırlanan Din Kültürü kitapları, Vatikan merkezli bir proje olan ‘Dinler Arası Diyalog’ anlayışının etkisi altında. Bundan önceki din bilgisi kitaplarında yalnız İslam dininin ibadetleri anlatılırken, şimdi başka dinlerin ibadetleri ile de öğrencilerin kafaları bulandırılıyor. Mesela, “Namaz” konusu anlatılırken, İslam’da namaz, Yahudilik’te namaz, Hristiyanlık’ta namaz gibi başlıklar kullanılıyor. Okullardaki Din Kültürü derslerinin içi, İslam’ın özü ve inşa etmeyi amaçladığı insan modeli açısından o kadar boş ki... Sanki, “Sakın ola ki yanılıp da İslam’ı yaşamaya kalkmayın” anlayışı ile hazırlanmış.

Manevi İlimler Üniversitesi

İslam dini şamil ve kâmil bir din. Hem bütün insanlığı kuşatıyor, hem de insan ve toplumların bütün problemlerine çözümler getiriyor. Böyle mükemmel bir dini, mevcut kurumlarda tam olarak öğrenebilmek mümkün değil.

Evet, bu kurumlardan faydalanalım; çocuklarımıza Kur’an Kursları, İmam Hatip Liseleri, İlahiyat Fakülteleri gibi eğitim kurumlarına gönderelim; ama İslam’ın temel kaynaklarının

bu kurumlarda kâmil anlamda öğretilemediğini de bilelim.

Öyleyse, yapılması gereken ne? Din ilimlerinin öğrenilmesi için devlet himayesini sağlamak.

“ Büyük ve şerefli milletimiz tarih boyunca, ilim ve faziletin öncüsü olmuştur. ”

Milli Görüş’ün muhterem lideri Prof. Dr. Necmettin Erbakan 26.8.1973’te Erzurum’da yaptığı bir konuşmasında maddeci ve yabancılaştıran eğitim anlayışından “milli eğitim” anlayışına geçilmesi ve Manevi İlimler Üniversitesi kurulması gerektiğini anlatıyordu: **“Maarif büyük mesele, baş mesele.**

Büyük ve şerefli milletimiz tarih boyunca, ilim ve faziletin öncüsü olmuştur. Büyük âlimler ve arifler yetiştirmiştir. Bütün insanlığa ilim ve irfan saçmıştır. İlmin, fennin, irfanın, ahlak ve faziletin,

kısacası maddi ve manevi medeniyetin bayrağı olmuştur. Milli Selamet Partisi, Yüksek İslam Enstitülerimizi 'Manevi İlimler Üniversitesi' haline getirerek gereken ehemmiyeti verecek tarzda inkişaf ettirecektir."

Kur'an ilimlerini hakkıyla öğretecek kurumların oluşması için bütün gücümüzle gayret göstermeliyiz. Böyle bir sonuca ulaşınca kadar da elimizdeki her türlü imkânı seferber etmeye devam edeceğiz. Bu da, her evi bir üniversite haline getirmekle gerçekleşebilir.

İş başa düşüyor

Vazgeçemeyeceğimiz konuların başında Kur'an ilimlerini öğrenmek geliyor. Onun için, bir taraftan mevcut eğitim kurumlarından faydalanacak; diğer taraftan da eksikliğini hissettiğimiz bilgileri kendi imkânlarımızla araştırmaya gayret göstereceğiz.

Rabbimiz, **"Onlar hala Kur'an üzerinde düşünmeyecekler mi?"** (Nisa, 82) buyurur. **"Düşünmek"** karşılığı verilen ayetteki **"yetedebberun"** kelimesi **"etraflıca incelemek, perde arkasındaki gerçekleri araştırmak"** anlamına geliyor.

Bugün, inceleme ve araştırma yapmak için eskisinden çok daha geniş imkânlarla sahibiz. İslam'ın temel kaynaklarına ulaşmak daha kolay, gelişen teknoloji sayesinde ilim adamları ile iletişim kurma imkânlarımız mevcut. Bunları değerlendirerek Kur'an ilimlerini elde etme konusunda kendimizi daha da geliştirebiliriz. Yapılacak iş, konuya ilgi duymak ve öğrenme merakına sahip olmak.

Bu iş için, evlerimizde imkânlarımız ölçüsünde bir kütüphanemiz olmalı. Yeni çıkan kitapları takip etmeliyiz. Çocuklarımıza da küçük yaştan itibaren kitap edinme alışkanlığı kazandırmalıyız. Her ne olursa olsun, bizi cennete götürecek bilgiye ulaşmaya çalışmalıyız. Kitap alma imkânı olmayanlar da kütüphanelerden faydalanabilir. Ama

mutlaka evimizi bir okul, bir üniversite haline getirmeliyiz. Değilse, bilgidен uzak olmanın faturası ne kadar da ağırdır!

Bu anlayışla çalışan bir ilim adamı aklıma geliyor. Dr. Ebubekir Sifil Hoca, okuldaki akademik çalışmalarından feyiz alamadığını gördükten sonra, üniversitedeki görevinden ayrılıyor. İki daireden oluşan evinin bir dairesini kütüphane ve çalışma odası olarak düzenliyor. Uzun süreden beri de, evini bir üniversite haline getirmiş durumda. Çalışmalarını evinde sürdürüyor. Üretkenlik ve insanlara faydalı olmak konusundaki çalışmaları hiç de üniversite hocalarının gerisinde değil.

Kısaca, ahiretimizi kazanmak adına eldeki her fırsatı değerlendirmeli; herkes kendi şartlarına göre, evde ilim öğrenme, inceleme ve araştırma yapma imkânını sonuna kadar kullanmalıdır.

“ Çocuklarımıza da küçük yaştan itibaren kitap edinme alışkanlığı kazandırmalıyız. Her ne olursa olsun, bizi cennete götürecek bilgiye ulaşmaya çalışmalıyız. ”

ŞUURLU EĞİTİM (6) ZİHİN – BEYİN TEMELLİ EĞİTİM ve ÖĞRETİM

Ramazan AKSOY / Eğitimi

Son yıllarda gelişen; görüntüleme teknikleri (Radyoloji), elektro fizyolojik çalışmalar (Nöroloji), nöro psikolojik testler (Psikiyatri, Nöroloji, Psikoloji) gibi ileri yöntem ve teknikler ile beyin yapısı ve işlevleri ile ilgili önemli bilgi birikimleri elde edildi. Bu bilgi birikimleri eğitim de dâhil olmak üzere birçok alanda yeni tartışmalara ve önemli değişimlere neden oldu.

Yine son yıllarda; bilişsel, yapılandırıcı (İnşacı) ve davranışçı yaklaşımlar çerçevesinde gelişen anlayışlar; öğrenme ve öğretme ile ilgili teori ve modellere teorik destek sağladı.

Hatta; nöro psikoloji, bilişsel sinirbilim, nöro felsefe gibi yeni dalları ortaya çıktı.

Eğitimde; bireysel farklılıklar, bağlamsallık, karmaşıklık (Komplekslik) (Giriftlik)ön plâna çıkan önemli üç kavram oldu.

İnsan; içinde yetiştiği ve bulunduğu kendi özel şartlarından hareketle tüm karmaşıklığı (giriftliği) ve bütünlüğüyle anlaşılmaya çalışılıyor.

Artık ÖĞRENME; hayat boyu süren ve kişinin içinde yaşadığı ve yetiştiği kendine özgü biyolojik, ekonomik, sosyo-kültürel boyutlarında aktif olarak yapılandırılan öznel ve dinamik oluşumlar şeklinde tanımlanmaktadır.

ÖĞRETİM; öğrenciye değişik öğrenme metotlarıyla bilgi ve beceri kazandırarak, hayata uyum kapasitesinin aktifleştirilmesi olarak tanımlanıyor.

ÖĞRETİM; öğrenciye değişik öğrenme metotlarıyla bilgi ve beceri kazandırarak, hayata uyum kapasitesinin aktifleştirilmesi olarak tanımlanıyor. ”

EĞİTİM ise; eğitilenin mizaç motifleri üzerinden sağlıklı bir karakter gelişimi ve kişilik oluşumu veya istenilen tutum ve davranışları kazandırma süreci olarak tanımlanıyor.

Okullarda bile toplu halde ve tek tip eğitim ve öğretim yerine; her bir öğrenciyle bire bir ilgilenilen, öğrenci merkezli ve çok boyutlu eğitim ve öğretim yürütülmesinin gerektiği savunuluyor. Öğrenciye yönelik bireysel psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri çok önemli görülüyor. “Öğrenmeyen ve başarısız olan öğrenci” veya “Mutlaka verilmesi ve öğretilmesi gereken bilgi kümeleri” anlayışları yerine; “Her bir öğrenenin yetenekleri, istekleri ve eğilimlerine göre özelleştirilmiş bilgi kümeleri ile eğitim ve öğretim yapılmalıdır” anlayışı yaygınlaşıyor.

Bu süreçte yapılan araştırmalardan elde edilen verilerle;

Öğrenme Stili,
Yarı Küresel Eğilim,
Çoklu Zeka,
Yaşantısal Öğrenme,
Kendi Kendini Düzenleyerek Öğrenme,
Aktif Öğrenme,

Beyin Temelli Öğrenme gibi çok sayıda öğrenen merkezli model oluşturuldu.

Özellikle son yıllarda sosyal bilişsel kuram ve sosyal bilişsel sinir bilim dallarının da katkısıyla

eğitimle ilgili araştırmalarda toplumsal bağlam önemini daha da artırırdı. Önceleri daha çok BİLİŞSEL düzeyde ele alınan konulara sosyal ve kültürel boyut da eklendi.

Genelde eğitimi, özelde öğrenme ve öğretme gibi insana ait boyutları; biyolojik, psikolojik, sosyokültürel tüm boyutlarıyla, boyutlardan birisini diğerlerinin gölgesinde bırakmadan veya sadece bir – iki boyuta indirgmeden ele almak ve anlamaya çalışmak gerekir.

“ Eğitim alanında ortaya çıkan davranışçı, bilişsel ve yapılandırmacı yaklaşımlar çerçevesinde çok sayıda teori geliştirildi. ”

Eğitim alanında ortaya çıkan davranışçı, bilişsel ve yapılandırmacı yaklaşımlar çerçevesinde çok sayıda teori geliştirildi. Her teori ve önerdiği modeller hangi yaklaşım esas alındıysa o bağlamda değerlendirilmeli. İndirgemeci bir anlayışla,

“Yeni olan ne ki? Biz bunu zaten biliyorduk...” gibi erken ve sığ sonuçlara gitmemek gerekir.

Herhangi bir zihinsel işlev anında beynin nasıl çalıştığı ve enformasyon alınması, hatırlanması, unutulması... sırasında beynin kendisini nasıl

organize ettiği konuları, son yıllardaki ileri seviyedeki **beyin** çalışmalarına rağmen henüz yeteri kadar bilinmemektedir. Fakat yine de, mevcut beyin çalışmalarından elde edilen bilgilerle **eğitim, öğretme ve öğrenme** konularında bir şeyler söylenebilmektedir.

Öğrenme ile; yaşantıya bağlı olarak **nöron** un ve **nöronal ağların** yeniden organize olduğu ve zamanla değişen şartları, ortaya çıkan ihtiyaçları karşılamak için beyinde sürekli olarak kendi kendini düzenleme ve yenilemenin devam ettiği görüldü. Bu yeni bulgular ile beyin daha önce düşünüldüğünden çok daha fazla **biçimlenebilen ve şekillenebilen** bir organ olduğu anlaşıldı.

Daha önce **işlevsel** değişiklikler ile **yapısal** değişiklikler arasında keskin bir ayırım yapılırken, elektro mikroskop ile yapılan çalışmalar sonucu bu keskin ayrımlar ortadan kalktı. İşlevsel değişikliklerin sinir hücresinde aynı zamanda yapısal değişikliklere de neden olduğu; öğrenme ile sinir sisteminde hem işlevsel hem de yapısal değişikliklerin gerçekleştiği görüldü. Aynı zamanda **zenginleştirilmiş çevrenin** önemi de ortaya çıktı.

SİNAPS'lardaki (nöronal ağ) değişikliklerin sadece beyin gelişme süreci ile sınırlı olmadığı ve tüm hayat boyu devam ettiği görüldü. Fakat belli **becerilerin** gelişimi için, bu gelişimin daha kolay olduğu belirli dönemlerin söz konusu olduğu tespit edildi. İlk 3 yaştaki gelişimin 40 yaşından sonraki gelişimin 5 katı olduğu görüldü. Yabancı dil öğreniminin 3 yaşından itibaren başlatıldığında daha verimli olacağı iddia ediliyor.

Sosyal yoksunluğun ve **stresin** gerek büyüme, gerekse yetişkinlik döneminde öğrenme sürecine katılan beyin yapılarında **geçici** ve **kalıcı** değişikliklere yol açtığı belirlendi. Nöron ölümünde artış ve **nöronal ağların** (Sinaps) gelişiminde azalma tespit

edildi. Öğrenmede etkin olan beyin bazı bölümlerinde geçici ve kalıcı hasarlar, reseptör (algılayıcı) de hassasiyet azalması belirlendi.

Öğrenenlerin yarı küresel eğiliminin, öğretimin etkinliği ve başarısını etkileyen faktörlerden birisi olduğu görüldü. Yarı küresel eğilim ile **kişilik tipleri, akademik alanlar, zeka türleri, öğrenme stilleri ve başarı** arasında ilişkiler olduğu ortaya kondu.

- Mikrobiyolog, parçacık fizikçisi gibi yapısal düzeyde iş yapan profesyonellerin daha çok **sol yarı küre** yönelimli,
- Mimari, astronomi, mühendislik gibi makroskobik alanda çalışan profesyonellerin ise **sağ yarı küre** yönelimli,
- Keşfedici, icat edici yaratıcılığın ise her iki yarı kürenin tamamlayıcı işlevlerinin olduğu iddia edildi.

Konuşma hangi yarı kürede **dominant**sa, o yarı kürenin o kişi de dominant olduğu tespit edildi. WADA yöntemi ile konuşmanın hangi yarı kürede dominant olduğunu anlamak için boynun iki yanında bulunan JUGULER damarından AMORBİTAL madde şırınga ediliyor. Soldan verilen bu sıvı ile sol yarımküre bloke edildiğinde konuşma da sorun çıkarsa bu kişinin **sol yarıküresinin** dominant olduğu (en

azından konuşma açısından) anlaşılıyor. Sorun çıkmazsa sağ yarıkürenin dominant olduğu anlaşılıyor.

Farklı yarı küresel eğilime sahip insanlarda kişilik eğilimleri arasında da farklılıklar olduğu iddia edildi. Yarı küresel eğilim ile öğrenme stili arasında da doğrudan ilişki olduğu görüldü.

Yapılan son araştırmalar ve bulgular uzmanların tahminlerinin de ötesinde beynin karmaşık bir organizasyona, esnekliğe ve dinamizme sahip olduğunu işaret etmektedir. Hemen tüm zihinsel işlemlere nöro fizyolojik sürecin etki ettiği görüldü. Salt sol ya da sağ yarı küre tarafından düzenlenen bir zihinsel işlevden ve yine duygudan arınmış bir zihinsel işlevden bahsetmenin neredeyse mümkün olmadığı ortaya çıktı.

Öğrenenin öğrenme stilini bilmek, dolayısıyla yarı küresel eğilimini bilmek, öğrenmeyi doğrudan etkileyen bireysel farklılıklara dikkat ederek öğretimi bu doğrultuda düzenleyerek beynin işlev görme tarzı ile uyumlu hale getirmek, öğretimin niteliğini arttırmaktadır.

Öğrenenin yarı küresel eğilimi ve uygulanan öğrenme, öğretme modeli arasında kurulan hassas denge sayesinde; öğrenen ile öğretim arasında yapıcı bir çatışma veya en azından bir UYUM sağlanır. Yıkıcı çatışmadan kaçınmaya çalışılır.

Beyin - zihin temelli öğrenmede farklı öğrenme - öğretim modelleri, yaklaşımları geliştirildi. Bunları sınırlandırmak mümkün

değil, doğru da değil. Önemli olan belli bir modelin diğerlerine tercih edilmesi değil, beyin temelli öğrenmenin ilkeleri ve bu ilkelerin nasıl uygulanacağıdır.

İnsanın çok boyutlu, çok tabakalı, karmaşık bir yapısının olduğunu; bu yapısına ait akıl, zekâ, kalp, vicdan, gönül, fıtrat, ruh, nefis, yeti, yetenek, duyu, sezi, arzu, öfke gibi birçok elemanlara da sahip olduğunu bildiğimizde sadece zihin - beyin temelli bir öğrenme, öğretim ve eğitimin olacağını düşünemeyiz. Bununla beraber yine bir yetenek merkezi olan kalp-gönül temelli bir öğrenme, öğretim ve eğitimin de olması gerektiğini bilmeliyiz. İnsandaki bu kalp - gönül merkezi ile zihin-beyin merkezini benlik bir arada tutar.

Benlik bir kıyas fonksiyonu görür. Hem tohum hem de meyve özelliklerine sahip olduğundan bütün elemanların ve donanımların temsilcisi konumundadır. Böyle özellikleri, elemanları, donanımları olan 'insanın' eğitim ve öğretiminde takip edilecek metot, strateji, program, plan ve anlayışta bütün bunlar göz önüne alınarak ortaya konmalıdır.

İnsanların; mizaç, huy, yeti, yetenek, maharet, zeka, kültür, çevre, tarih, açısından çeşitli seviyelerde farklılıklar gösterdiğini kabul eden ve buna uygun bir şekilde özel bir sentezden oluşan eğitim, öğretim modeli, sistemi, programı oluşturulmalıdır. Çoklu öğrenme stilleri, çoklu zeka, çoklu mizaç, çoklu kişilik teorileri, bugün dünyada eğitime farklı yaklaşımlar olarak öne çıkmaktadır. Bunlar da kendi içinde farklı çok sayıda teorilere sahiptirler.

Bu yaklaşımların hepsi de bütüncül olmaktan uzak, kısmî doğrular içermektedir. Her biri önemlidir; fakat yeterli değildir. Bu yaklaşımların amacını şöylece özetleyebiliriz: "Eğitim ve öğretim; mümkün olduğunca hızlı bir şekilde, bireysel farklılıklara dikkat ederek, çoklu yeteneklere saygı göstererek, küçük gruplar halinde veya her bir kişiye ayrı yol haritaları çizerek yürütülmelidir."

ALLAH'IN DOSTLARINA DÜŞMANLIK

Ebu Hüreyre'den (R.A.) Rasulallah'ın (S.A.V) şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: "Allah (C.C.) buyuruyor ki: "Kim benim dostlarımdan birine düşmanlık ederse, ona mutlaka savaş açarım. Kulumu bana yaklaştıran şeylerin benim katımda en sevimli olanı, farz kıldığım ibadetlerdir. Kulum nafil ibadetlerle devamlı bana yaklaşır da, nihayet ben onu severim. Onu sevdiğim vakit de işiten kulağı, gören gözü, tutan eli ve yürüyen ayağı olurum. Bana sığırsa muhakkak onu korurum." (Buhari)

"Veli", Allah'a itaat ve takva ile dost olan, Allah'ın da kendisini koruduğu ve yardımcı olduğu kişidir. Bir başka şekilde; emirlerine uyup, yasaklarından kaçınarak Allah'a yakın olan, O'nu zikirden ihmal etmeyen, nafil ibadetleri çokça yapan, kalbini O'nun nuru kapladığı için, başkasına yer vermeyen, O'nun kudretinin delillerinden başkasını görmeyen, O'nun ayetlerinden başkasını

işitmeyen, kısacası ibadet ve itaat dışı hiçbir harekette bulunmayan bir kimse olarak da tarif edilebilir. Böyle bir kimse muttaki, Allah'tan çok sakınandır. Nitekim: "Onun velileri sadece muttakilerdir." (Enfal: 34) buyrulmuştur.

Allah (C.C.)'ın kulunu desteklemesi, ona yardımcı olması, kulunun uzuvlarını koruması, razı olmayacağı şeylerden onu uzak tutması, "işiten kulağı, gören gözü, tutan eli, yürüyen ayağı olurum" şeklindeki tabirlerden kinayedir.

Bu hadis-i kutsiden anlaşıldığı üzere, en önemli ibadetler farz olan ibadetlerdir, öncelikle yapılması gereken ibadetler farzlardır. Ondan sonra nafil ibadetler gelir.

Allah dostlarına, onların hoşuna gitmeyen işler yapmak veya onlara eziyet etmek suretiyle düşmanlık yapmak haramdır. Allah'ın gazabına vesiledir.

TATİL YÜREĞE DÖNÜŞ OLSUN!

Yunus YAĞMUR / Eğitimi

Tembellik, çalışmadan yorulmaktır aslında. Tatili boşa geçirilen zamana dönüştürdüğümüzden beri hep tatil yapar olduk. Durum böyle olunca başarının lezzetini de unuttuk. Çalışıp üretmenin, yorulunca da başka bir işle uğraşmanın yaşam felsefemiz olmaktan çoktan çıktığı günümüzde, tatil anlayışımızı sorgulamamız gerekiyor. Bütün değerlerimizi tüketmek pahasına kazandığımız paralarımızı, birkaç gün eğlenceyle harcamak; kaybettiğimiz manevi değerlerin acısını unutturmaya asla yetmemektedir. En büyük kaybımız da zamanı boşa harcamaktır. Kaybettiğimiz parayı zamanla tekrar kazanabiliriz. Ancak hiçbir parayla dünü geri getiremeyiz. Öyleyse vakti boşa harcamaktan kaçınmalı ve vakit nakitten daha değerlidir anlayışını yeniden kuşanmalıyız.

Çok çalışmamız gerekirken, en çok tatil yapan insanlardan olduk. Abartısız her yılın en az üçte birini tatile ayırıyoruz. Dünyaya hâkimken tatil yapmayan, emekli olmayan bir millettik. Belki de dünya hâkimiyetimizin sırrı buradaydı. Yedisinden yetmişine her insanımız yeryüzünün imarı için çaba harcardı. Emekli

olup köşeye çekilip hayattan tecrit edilmek yoktu. Yaşlılar tecrübesiyle, gençler enerjisiyle, çocuklar sevecenlikleriyle değer katarlardı yaşadıkları hayata. Onun için suyumuz berrak, ekmeğimiz mis kokuluydu. Sahip olduklarımızın tadı tuzu vardı. Çünkü sahip olduğumuz her şeyi alın terimizle, yorularak elde ediyor ve paylaşıyorduk. Artık koca malikânelerde, kalabalık iş yerlerinde hatta evlerimizde bile tek kişilik bir yaşama mahkûm olduk. Kendi eşimizin sesini, çocuğumuzun feryadını, kalabalıkların haykırışını; hatta yüreğimizin çırpınışını duyamaz hale geldik. Komşumuz, anne babamız, eşimiz, çocuklarımız velhasıl hepimiz koskoca dünyada kendimize has, paylaşma kapalı küçücük yaşam alanları kurduk. Kısacası yalnızlaştık.

Bugünden başlayarak; sabah ilk işimiz kumandayla televizyonu açmak yerine, çocuğumuzu alnından öpüp **“Günaydın”** demek olsun. Eşimize: **“Yardım etmemi ister misin?”** deyiverdiğimizde onun yüzüne yansıyacak tebessümün yüreğimizdeki sevgiye dönüşen kıpırtısını hissedelim. Uzun süredir görüşmediğimiz, belki de tanımadığımız komşunuza sıcacık ekmek ikram etmenin mutluluğunu yaşayalım. İşyerimizde geçim sıkıntısının yüzünüzü ekşitmesine izin vermeden, gün boyu gülümsemeyi alışkanlığa dönüştürelim. İnsanlara önce biz selam verelim. Gelin, hep birlikte okulların tatile girdiği günleri; kendi yüreğimizden başlayarak, eşimizin, çocuklarımızın, anne ve babamızın, komşularımızın, arkadaşlarımızın kendi dünyalarını paylaşmaya; paylaştıkça da muhabbete dönüştürmeye vesile kılalım. Koşturarak yorulduğumuzu zannettiğimiz şu dünyada belki de en anlamlı eylemimiz yaşam alanlarımızı paylaşmak olacaktır. O zaman tatiller bir kaçış değil hasretle beklenen bir özleme dönüşecektir.

Şunu hiç unutmayalım ki; okullar kapanıp tatil de olsa; Kâinat kitabı ve hayatın okulu daima açıktır. Yeter ki biz gönüllü öğrenci olalım...

TEVHİD-İ TEDRİSAT KANUNU VE MİLLİ EĞİTİM TEMEL KANUNU DEĞİŞTİRİLMELİDİR

*“Orduların mızrağı ancak bir mil öteye gider.
Eğitim ordusunun etkisi yüzyılları kuşatır.”*

Nizamü'l Mülk

Prof. Dr. Burhanettin CAN

Fatih Sultan Mehmet Üniv. Öğretim Üyesi

Giriş

28 Şubat Postmodern darbesinin ilk ciddi uygulaması, 8 yıllık zorunlu kesintisiz eğitimin hayata geçirilmesi olmuştur. 8 yıllık zorunlu kesintisiz eğitimin yaklaşık 15 yıllık uygulaması, zaten bozuk olan eğitim sistemini, daha da bozuk hale getirmiş, mesleki ve/veya teknik eğitimi ise tarumar etmiştir. Bu gün 8 yıllık zorunlu eğitimin yaptığı tahribatı düzeltmek üzere eğitim sistemi, yeniden **4+4+4 şeklinde, 12 yıllık zorunlu ve kademeli olacak şekilde yapılandırılmak** istenmektedir.

Türkiye'nin ana sorunu, milletine yabancılaşmış, Batı kültür-medeniyet değerlerine göre kurulmuş bir sistemin var olmuş olmasıdır. Türkiye, bünyesinde barındırdığı **iki farklı medeniyet** değerlerinin çatışmasının neden olduğu bir bunalımı, Cumhuriyet tarihi boyunca yaşamaktadır. Bu ana tezat çözülmeden, Türkiye'nin, genel olarak herhangi bir sorununu, özel olarak da, eğitim sorununu, **gerçek anlamda** çözmesi mümkün değildir. 50-100 yıllık politika ve stratejilerin belirlenememesinin temelinde, bu ana tezat vardır.

Türkiye'deki Eğitim sorununu ele alırken, bu büyük fotoğrafı görmek gerekmektedir. Eğitim ile ilgili gerek 28 Şubat sürecinde ve gerekse bugün yapılan tartışmaların, düzeyi, derinliği ve şiddeti sistemin yabancılaşmış felsefesinden kaynaklanmaktadır. O nedenle Türkiye'deki eğitim sistemini, felsefesini, hedeflediği insan tipini iyice tahlil etmemiz gerekmektedir.

Burada bu konu, ele alınacaktır.

Eğitim Kavramı ve Amacı

Eğitim-Öğretim, ferдин kişiliğini ve kimliğini, toplumsal değerleri göz önüne alarak inşa etme, şahsiyetini koruyarak bir meslek edindirme ve toplumu kültür-medeniyet değerlerini koruyarak geleceğe hazırlama sürecidir.

Eğitim, fert, toplum, sistem, tarih, gelecek, meslek, dünya, tabiat gibi temel kavramlarla etkileşim içinde bulunur ve karmaşık bir ilişki ağı oluşturur. Bu karmaşık ilişki ağının tam ortasında, insan vardır. **Eğitimin temel amacı, insan fitratını korumak, mutlu olmasını sağlamak, şahsiyetli, erdemli, ahlaklı, kimlik ve kişilikli bir fert ve toplum inşa etmek olmalıdır.** Eğitim sistemi, bu temel amaca göre şekillenmelidir. Eğitime etki eden tüm faktörler, bu ana amaca uygun ve onunla uyumlu olmalıdır.

Eğitime Etki Eden Faktörler

Eğitim kavramının oluşturduğu semantik alan, eğitimin hem etki ettiği hem de etkilendiği kavramları ortaya koymaktadır. Eğitimi bir sistem olarak ele aldığımızda, sistemin girdileri ve çıktıları olacaktır. Sistemin çıkışından sistemin girişine gelen girdi bilgileri, “geri besleme”, bize eğitim sisteminin kalitesi hakkında bilgi vermektedir. Bu geri besleme, sistemin girdileri ile çıktıları arasındaki karşılıklı etkileşimi sağlayarak, eğitimin kalitesini belirler. Bu etkileşimi göz önüne almayan bir eğitim sistemi, istenen kaliteyi elde edemez. “Ben yaptım oldu” mantığı, eğitim sistemi için ciddi bir tehliktir.

Ferdi yapı, toplumsal yapı, aile yapısı, sistemin yapısı ve bütün bu yapıların beklentileri, teknolojik değişimler, eğitim sisteminin yapısı, öğretmen profili, ekonomi, müfredat, çevresel ve küresel faktörler eğitimi etkilerler. Bunları **birincil faktörler** olarak nitelendirebiliriz. Bunun yanında ikinci derecede, **ikincil faktörler** diyebileceğimiz daha başka etkenler de, hiç şüphesiz bulunmaktadır.

“ **Toplumu dışlayarak, birkaç bürokrat ve siyasetçinin eğitim politikalarını belirlemeleri, Türkiye'deki eğitim sisteminin en temel çıkmazlarından biridir ve yanlıştır.** ”

Küresel etkileşim, bilginin hızlı değişimi, üretimi ve tüketimi, iletişim teknolojisindeki gelişmeler, siyasi, sosyal, ekonomik ve teknolojik değişimler, bireyi, toplumu ve eğitimi olumlu veya olumsuz bir şekilde etkileyebilir.

Eğitimin bilim ve politika olmak üzere iki boyutu vardır. Eğitimin bilimsel boyutunu

ortaya koymak, eğitimcilerin, bilim adamlarının görevi iken; politika boyutunu tespit etmek ise, toplumun görevidir.

Toplumu dışlayarak, birkaç bürokrat ve siyasetçinin eğitim politikalarını belirlemeleri, Türkiye'deki eğitim sisteminin en temel çıkmazlarından biridir ve yanlıştır. Genel olarak Cumhuriyet tarihi boyunca yapılan en büyük hata, **sivil-askerî bürokrasinin ve siyasetçilerin**, eğitim politikalarını tespit edip halka dayatmış olmasıdır. Eğitim sisteminin yaz-boz tahtasına dönmesi, aynı hükümet zamanında bakanın, hatta müsteşarın değişmesi ile eğitim politikalarının değişmesi, bu yanlış yaklaşımın sonucudur.

Eğitimde Nasıl Bir İnsan Hedeflenmeli?

Eğitim, bir şahsiyet, kimlik ve kişilik inşa ederek mesleki formasyon kazandırma işi olduğuna göre, tarih-toplum-gelecek ile bağlantılı olarak düşünülmelidir. Kişinin yeteneklerini ortaya çıkarıp geliştirerek, toplumsal değerleri, tarihi ve kültürü ile barışık, gelecek nesillere kazanımlarını aktarma fedakârlığını gösteren ve diğer toplumlarla adalet duygusu içinde birlikte bir dünyayı

paylaşma şuuruna sahip, bir insan inşa etmek, eğitimin temel hedefi olmalıdır.

Mevcut Eğitim Sisteminin Hedeflediği İnsan

Bu gün sorulacak ilk soru, bugünkü eğitim sisteminiz böyle bir insanı yetiştirebilmekte midir? Bugünkü eğitim sisteminin odak noktasında, insan ve insanın mutluluğu, toplum ve toplumun mutluluğu ana amaç olarak var mıdır?

Bugünkü eğitim sisteminin odak noktasında, siyasal sistem ve devlet vardır. Gerek siyasal sistem, gerek devlet insan ve toplum için var olması gerekirken; tersi olmuş, insan ve toplum rejim için, devlet için var olmuştur. 'İnsanın ve toplumun bekası için' denecek yerde, hep 'devletin ve rejimin bekası için' denmiştir. Araçlar, amaç olmuştur.

Rejimin ve devletin bekasını, hep devleti yönetenler düşünmüş; devletin ve rejimin bekası konusunda, halk, karşı saflarda konumlandırılmıştır. Yasalar bu ikili mantık temeline oturtulmuş ve kavramların semantik alanları hiçbir zaman berrak olmamıştır. Türkiye'deki eğitim sisteminin temel çıkmazlarından biridir bu anlayış. Milli (!) Eğitim Temel Kanununda milli (!) eğitim sisteminin amaç maddesinde (Madde 2) bu, rahatlıkla görülebilmektedir:

“Gerek siyasal sistem, gerek devlet insan ve toplum için var olması gerekirken; tersi olmuş, insan ve toplum rejim için, devlet için var olmuştur.”

“Madde 2: Türk Milli Eğitim sisteminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini,

1- Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasa'da ifadesini bulan Atatürk

milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin **milli, ahlâki, insani, manevi ve kültürel** değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; **insan haklarına** ve Anayasa'nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan **demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek; ...**(1).

Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesi, eğitim sisteminin nasıl bir insan yetiştirmeyi amaçladığını açıklamaktadır. Bu maddede geçen **“demokrasi”, “laiklik”, “Atatürk milliyetçiliği”, “ahlaki”, “insani”, “manevi”, “kültürel değerler”, “geniş bir dünya görüşü”** kavramları; açık, seçik ve bilimsel olarak tanımlanmamıştır.

Hiçbir felsefi temeli ve dayanağı olmayan ve **“Demoklesin kılıcı”** olarak kullanılan **“Atatürk İnkılâp ve İlkeleri”ne** ve **“Atatürk Milliyetçiliği”ne** bağlılık istenmekte ve fakat dine, kültür ve medeniyetimize bağlılık istenmemektedir. Bu, eğitim sisteminin en büyük çıkmazıdır. Yaşadığımız bunalımların kökeninde, bu yaklaşım tarzı vardır.

Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 10. Maddesinde; **“Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk inkılâp ve ilkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır.”** denerek, **hür düşüncenin alanı daraltılmıştır. Bunun doğal sonucu olarak, Atatürk inkılâp ve ilkeleri ile Atatürk milliyetçiliğine uymayan her şey, ya yok varsayılmış ya da tahrif edilerek bu iki alana uydurulmuştur.** 11. Maddede ise, **hür düşünce, ifade hürriyeti ve demokrasinin çerçevesi, daraltılmıştır.**

Kavramların anlam alanlarını saptırma veya daraltma, **din eğitimi alanında da** görülmektedir. Milli Eğitim Temel Kanununun

12. Maddesinde **“Din kültürü ve ahlak öğretimi”,** zorunlu dersler arasında yer almıştır. **Ancak konan dersten gerçekte beklenen, çocuklara din ve ahlakı öğretmek değil; Atatürkçülüğe dini bir gerekçe ile alt yapı oluşturmaktır, destek çıkmaktır.** Bu, Milli Eğitim Bakanlığı'nın 29 Mart 1982 tarihli ve 2109 sayılı Tebliğler Dergisi'nde açıkça ifade edilmektedir:

“Temel eğitim ve ortaöğretimde öğrenciye, Türk Milli Eğitim Politikası doğrultusunda genel amaçlarına, ilkelerine ve Atatürk'ün laiklik ilkesine uygun din, İslâm dini ve ahlak bilgisi ile ilgili yeterli temel bilgi kazandırmak; böylece Atatürkçülüğün, milli birlik ve beraberliğin, insan sevgisinin dini ve ahlaki yönden pekiştirilmesini sağlamak, iyi ahlaklı ve faziletli insanlar yetiştirmek.”

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin öğretim ilkeleri, 30 Ekim 1986 tarih ve 2219 sayılı Tebliğler Dergisi'nde son şeklini alarak yayınlanmıştır. 7. ilkede **“Ders konuları daima Atatürk ilkeleri ile bütünleştirilecektir.”** denmektedir.

Din kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin gerek amacı, gerekse ilkeleri kısmında anlatılacak konular; Atatürk ilkeleri ve Atatürk laikliği ile sınırlandırılmıştır. Dinin anlam sahası, Allah'ın gönderdiği ilkeler, Atatürk ilkeleri, Atatürk Milliyetçiliği ve Atatürk laikliği ile daraltılmıştır. Bu yolla İslam revize edilerek gençliğe sunulmuştur.

“Atatürk Milliyetçiliği”ne bağlılık istenmekte ve fakat dine, kültür ve medeniyetimize bağlılık istenmemektedir. Bu, eğitim sisteminin en büyük çıkmazıdır.

Milli Eğitim Temel Kanunu'nda, çok geniş değerler spektrumuna sahip ve fakat ne olduğu pek belli olmayan bir insan unsuru, yetiştirilmek istenmiş; ancak yasaya konan kavramların birbiri ile çelişkilerinin, nesil üzerinde nasıl etki yapacağı göz önüne alınmamıştır. Zıt kavramlar arasında uyum sağlayabilmek için, birçok kavrama ya yeni anlamlar yüklenmiş ya da anlam alanları daraltılmış veya bir kısmının anlamları çarpıtılmıştır. Bunun zihinlerde oluşturacağı şizofreni, ya düşünülmemiş ya da önemsenmemiştir.

Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 5. Maddesinde, "Milli Eğitim Hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile **Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir**"(1) denmesine rağmen, toplumun ihtiyaçlarının öğrenilmesi ve bunun eğitim sistemine yansması bir bütün olarak gerçekleşmemiştir.

Milletimizin, eğitim sisteminden beklentileri nelerdir? Bunu, en iyi bilen milletin, halkın kendisidir. Onun için de eğitim politikalarının tespitinde millete sorulmalıdır. **Bu sorma; halkı manipüle ederek, kamplara bölerek, kapalı kapılar ardında çizilen bir stratejinin uygulanabilmesi için gerekli bir zemin hazırlığı görülerek yapılmamalıdır. Toplumsal barış, toplumsal dayanışma, toplumsal heyecan ve toplumsal uzlaşmayı sağlamak için, halkın düşünceleri samimiyetle öğrenilmeye çalışılmalıdır.**

Milli Eğitim Bakanlığı'nın Eğitim Politikalarını belirlemede, Talim Terbiye Kurulu, Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kurulu ve Milli Eğitim Şûrası gibi 3 önemli organı mevcuttur. İlk ikisi, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olduğundan siyasi otoritenin etkisi altında olup, bağımsız karar verme şansına sahip değildir. Milli Eğitim Şûraları ise öncekilere nazaran çok daha geniş katılımlı olduğundan daha yararlı kararların Şûrada alınması gerekir diye düşünülebilir.

Toplumsal bütün kesimlerini ilgilendiren eğitim politikalarında, toplumun tümünün görüşüne başvurulmalı, rızası alınmalı; toplumun bir kısmını ilgilendiren konularda da, ilgili kesime sorulmalıdır. Milletin arzusu istikametinde tespit edilen politikaları, nasıl uygulayacaklarını düşünmek ve çözüme kavuşturmak ise, eğitimcilerin ve siyasetçilerin işidir. Bu iki işlev birbirine karıştırılmamalıdır.

Eğitimciler, eğitimin bilimsel yönüyle uğraşma yerine; politika yönüyle daha çok uğraşmakta ve kendi kafalarındaki insan tipini yetiştirmeyi, eğitimin politikası haline getirmeye çalışmaktadırlar. Siyasiler de 'yaptım oldu' havasındalar.

Toplumsal İhtiyaçlar ve Eğitim

Toplumsal eğitimden beklentisini, ana hatları ile aşağıdaki gibi sınıflandırabiliriz:

- **Toplumsal Temel Değerlerinin, Kültür Ve Medeniyetinin Öğretilmesi, Korunması ve Gelecek Nesillere Aktarılması**
- **Dini - Manevi Eğitim - Öğretimin Gerçekleştirilmesi**
- **Kendisi ve Halkı İle Barışık Bir Nesil İnşa Edilmesi**
- **Hak-Hukuk, Adalet, Sorumluluk Duygusu ve Kendine Güvenme Duygusu Kazandırılması**
- **Toplumsal Değerleri Koruyarak**

Çağdaş Bilginin Öğretilmesi

- **Eğitimdeki Karalama, Kötüleme, İftira Kampanyasının Durdurulması**
- **Huzurlu ve İyi Bir Yaşama Gençlerin Hazırlanması**
- **Yaşam Boyu Eğitimin Sağlanması**
- **Kaliteli Eğitim verilmesi**
- **Çocukların Yeteneklerini Keşfedip Geliştirmesi Ve Yeteneklerine Göre Yönlendirilmesi**

Toplumsal Temel Değerlerinin, Kültür ve Medeniyetinin Öğretilmesi, Korunması ve Gelecek Nesillere Aktarılması

Her yeni gelişen meslek, toplumun değer sisteminin oluşturduğu bir semantik alanda ahlakını oluşturur, oluşturmalıdır. Ancak bu bakış açısı ile, toplum, geleceğe kültür ve medeniyetini zenginleştirerek taşıyabilir. **Öyleyse toplumun birinci derecede ihtiyacı, temel değerlerinin öğrenilmesi-öğretilmesi ve korunması, kültür ve medeniyetinin gelecek kuşaklara zenginleştirilerek aktarılmasıdır.**

Bu bağlamda, din, örf, adet, gelenek ve görenekler, tarih şuuru, kültürel değerlerimiz,

eğitim aracılığı ile genç nesillere aktarılmalı, öğretilmeli, benimsetilmelidir. Ancak böylelikle toplum, olaylar karşısında ortak duygu, düşünce, inanç ve hareket birliği içinde bulunabilir. Topluma etki eden farklı kuvvetlerin bileşkesinin, nihayetinde olumlu istikamette olabilmesi; toplumun olaylar karşısında aynı ortak heyecanı duyması, ortak bir dayanışmaya girmesi bu temel varsayıma bağlıdır. Ancak bu yaklaşım tarzıyla eğitim, fertleri, toplumun, milletin bir azası, ülkenin vatandaşları yapar. Toplumun ortak paydalarını oluşturur. Aksi takdirde her olay, toplumda, haklı veya haksız önemli değil, daima gayr-ı memnunların sayısını artıracaktır. Eğer bir eğitim sistemi, kültür ve medeniyetinin özünü meydana getiren toplumsal değer eksenli bir yapılanış içinde değilse, bu sonuç kaçınılmazdır. Son 200 yıllık süreçte, toplum hep gayr-ı memnun olmuşsa, nedeni büyük ölçüde budur.

Hak-Hukuk, Adalet, Sorumluluk Duygusu Ve Kendine Güvenme Duygusu Kazandırılması

Eğitimde tarih ve geçmiş nesiller değerlendirilirken, geçmişin olumlu ve olumsuz yönleri, eğitim sisteminde müfredata yansımalıdır. Geçmiş nesillerin; insanlığa, bilim ve teknolojiye yaptığı katkılar veya

yaptıkları hatalar, gerçek bir bilim ve düşünce tarih anlayışı içinde verilmelidir. İnsanlarımız böylelikle önyargılardan arınmış olarak, gerçeği arayabilirler. **Düşünebilen, üretebilen insanlar yetiştirilebilmek eğitim sisteminin hedefi olmalıdır.**

Tarihimizde fizik, kimya, biyoloji, matematik, astronomi, tıp, hukuk vb. alanlarda son derece başarılı olduğumuz dönemler vardır. Bizim medreselerimizde, araştırma laboratuvarlarımızda, dünyanın her tarafından gelip eğitim alan ve çalışan insanlar olmuştur. Bunların da eğitim müfredatlarında yer alması gerekir ki; yeni yetişen nesiller aşağılık kompleksine kapılmasın.

Kendisi Ve Halkı İle Barışık Bir Nesil İnşa Edilmesi

200 yıllık eğitim sistemimiz, insanı ve toplumu inşa etme, geliştirme, karşılaşacağı problemleri çözmesine yardımcı olacak bilgilerle donatma yerine; insanı ve toplumu ayrı bir koordinat sistemine yerleştirerek kendi benliğinden koparmaya gayret sarf etmiştir. Okulda ayrı bir eğitim, evde ayrı bir eğitim verilmektedir. Okuldaki **eğitim, toplumu dönüştürme aracı olarak kullanılmaktadır.**

Okulla aile arasına sıkışan genç beyinler, bir kültür buhranına düşmüş; farklı değer sistemlerinin çatışma anaforunda, yolunu ve istikametini bulamamış; bağrından çıkıp geldiği halka ya düşman olmuş ya da ondan uzak durmuştur.

Eğitim sistemi, toplumu aşağılayan, horlayan insanlar yetiştirmemeli, kendi

toplumu ile barışık, ona ışık götüren, ona önderlik yapabilecek şekilde, onunla bütünleşen insanlar, aydınlar yetiştirmelidir. Eğitim sistemimizin yetiştirdiği aydın, halktan korkan ve kopan tipler olmamalıdır. Bu nedenle toplum kendi çocuğunun kendisinden koparılmasını istememekte ve onun için alternatif eğitim modelleri aramaktadır.

Dini- Manevi Eğitimin Gerçekleştirilmesi

Toplum, dünyadaki en son, en yeni bilgi ve teknolojilerin yeni nesillere öğretilmesini, eğitim sisteminden talep etmektedir. Yeni nesillere verilmesi gerekenlerin, toplumsal değer sisteminin oluşturduğu semantik alanla uyumlu olabilmesi için de toplum;

kendi çocuklarını, dini-manevi bir eğitimle donatarak her türlü olumsuzluğa karşı dirençli olmasını sağlamak istemektedir. **İnanç + duygu + bilgi + katılımcılığın oluşturacağı bir manevi eğitim, toplumu yıllardır sürüklendiği bezginlik, bedbinlik, ümitsizlik bataklığından kurtaracaktır. Eğer 4+4+4 sistemi, bu 4'lü formülü içeren bir dini-manevi eğitimi içermezse; "TV / Bilgisayar / İnternet ağlarıyla" yayılan her türlü ahlaksızlığa karşı yeni nesiller, korumasız kalacaklardır.** Bu durumda kolaylıkla yolsuzluk yapan, topluma zarar veren, uyuşturucu ve ahlaksızlık çukuruna düşen, sorumluluk duygusu taşımayan ve köşe dönmeyi yeğleyen nesillerin yetişmesi kaçınılmaz olacaktır.

Yükseköğretimi çok iyi şartlarda tamamlayıp, çok iyi bilgi donanımına sahip

“ Okulla aile arasına sıkışan genç beyinler, bir kültür buhranına düşmüş; farklı değer sistemlerinin çatışma anaforunda, yolunu ve istikametini bulamamış; bağrından çıkıp geldiği halka ya düşman olmuş ya da ondan uzak durmuştur. ”

olan gençlerde, toplumsal sorumluluk olmazsa; zeka ve bilgilerini sadece şahsi çıkarları için ve de ahlaksızca kullanırlarsa, bu ülkeye cahil vatandaştan bile çok daha fazla zarar verebilirler.

Bugünkü ortamda okul gerekli fonksiyonu icra edemiyorsa, camiye de fonksiyon icra ettirilmiyorsa; toplum, alkol-uyuşturucu, kumar, fuhuş, şiddet, yalan ve zulme karşı kendisini ve gelecek nesilleri nasıl koruyacaktır? İşte dini-manevi eğitime olan ilgi, bu ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır.

Eğitim sistemi, bu ihtiyaca cevap vermek zorundadır. Toplum, eğitim sisteminin genel yapısında, bu ihtiyaçlarının karşılanmadığı düşüncesinde olduğundan, İmam Hatip Liseleri'ne ve Kuran Kursları'na yönelmektedir. Kuran Kursu ve İmam Hatip Liseleri'ne olan talebin, böyle bir sorundan kaynaklandığının unutulmaması gerekir. *Öyleyse bu sorun, sadece imam hatip liselerine ya da Kuran kurslarına giden öğrenciler için çözülmemelidir; tüm ortaöğretim öğrencileri için, isteğe bağlı olarak, çözülmelidir.*

Sonuç: Tevhid-i Tedrisat Kanunu ve Milli Eğitim Temel Kanunu Değiştirilmelidir.

Bugün, toplum, eğitim sisteminden sadece dinine, örfüne, geleneğine, göreneğine kültür ve medeniyetine saygılı olmayı beklemiyor; aynı zamanda bunlara göre yapılanmasını ve bu temel unsurları öğretmesini ve yaşatmasını da istiyor. Bunun için öncelikle Tevhid-i Tedrisat Kanunu ve Milli Eğitim Temel Kanunu ve bunlarla bağlantılı tüm yasal mevzuat, değiştirilerek yeniden düzenleme yapılmalıdır.

Eğitim sistemi çoğulcu bir ekseninde yeniden yapılandırılmalıdır. Herkes, kendi inanç sisteminin öngördüğü eğitim-öğretimi alabilmelidir. 4+4+4 şeklindeki eğitim yapılanması, toplumun farklı kesimlerinin isteklerini göz önüne almalıdır. Eğitim sistemi, ailelerin arzu ve istekleri istikametinde; son derece esnek, geçişli, modüler bir şekilde yapılandırılmalıdır. İlk dört yıldan sonra, isteyen, istediği okulu ya da paket programı seçebilmeli; programlar arasında yatay geçişler, her zaman mümkün olabilmelidir.

4+4 yılın sonunda öğrenci, yeni alternatifleri seçebilmeli ve dikey istikamette zorlama yapılmamalıdır. Hangi aşamada olursa olsun, herhangi bir katsayı uygulaması olmamalıdır. Serbest ortamda gençler, özgür bir şekilde devletin baskısı olmadan meslek seçimi yapabilmeli ve gerektiğinde değiştirebilmelidir.

Geçmişte yapılan hatalar, tekrarlanmamalı; 'Onlar yaptılar biz de yapalım' anlayışı ile hareket edilmemelidir. Bu yanlış bir anlayış, tutum ve tavır olur. Unutmayalım ki "Onlar bizim öğretmenimiz değildiler." Her zamandakinden daha fazla toplumsal barışa ve kardeşliğe ihtiyacımız vardır.

Onun için geçmişi geçmişte bırakalım, hep birlikte geleceğe bakalım.

Kaynaklar

1. T.C. MEB, Milli Eğitim Temel Kanunu, MEB Yayınları, Ankara 1995

HERKES GELMESİN

Herkes gelmesin benim peşimden
Haklıyı haksızdan ayıran gelsin.
Zalimin elinde din kardeşini
Hak rızası ile kayıran gelsin.

İmanı vardır Kur'an'ı da bilen
Geçmiş günahını tövbeyle silen
Bu dava yolunda er olup ölen
Çöllerde yolcuyu doyuran gelsin.

Hiç zahmetler vermez İslam dostuna
Oturmuştur yüce divan postuna
Şu direksiz kubbelerin üstüne
Kelime-i Tevhid yazdıran gelsin.

Dağlar yüce olsa aşılır başı
Duruyor yüz binlerce şehit naaşı
Gece gündüz gözden o kanlı yaşı
Hak rızası için durduran gelsin.

Batıllara hayır bu hakka kabul
Bu İslam haktır her zamanda makbul
Bak duruyor hak ile yan yana kul
'İslam haktır' diye yazdıran gelsin.

Servet BOZKURT

PINAR EĞİTİM KURUMLARI

Anaokulu | İlköğretim | Anadolu Lisesi | Fen Lisesi

P

E

K

İYİ BİR GELECEK...

15. yılımızda

Damla'dan Okyanusa

Akmaya Devam Ediyoruz

Çankaya Damla Kreş ve Anaokulu

Gökteşehir Konutları 1470. Sok. E Blok No:16/D
Çukurambar - Çankaya / ANKARA
0 312 285 05 62

Çankaya Çağlayan Koleji

Kızılırmak Mah. 1428. Sok. No:2
Çukurambar - Çankaya / ANKARA
0 312 285 33 04

Yenimahalle Pınar Koleji

M. Akif Ersoy Mah. Yeşilay Cad.No:22
Yenimahalle / ANKARA
0 312 332 27 27

Yenimahalle Damla Kreş ve Anaokulu

Aşağı Yahyalar Mah. 982. Sok. No:7/A
Yenimahalle / ANKARA
0 312 332 06 92

www.pinarkoleji.com

MESLEK LİSELERİNİN GENEL DURUMU, LİSELERİN ÇEŞİTLİLİĞİNİN EĞİTİME ETKİSİ

Yavuz YILMAZ /Psikolojik Danışman

Meslek seçimi, kişinin yaşamında vermiş olduğu en önemli kararlardan biridir. İnsanlar mesleklerini belirlerken gelecekteki yaşamlarının birçok yönünü de belirlemiş olmaktadır.

Kendilerine uygun meslek seçmiş olan kimseler işlerini severek yapmakta, böylece hem coşkulu, mutlu ve verimli bireyler olarak meslek yaşamlarını sürdürmekte, hem de ülke ekonomisine katkıda bulunmaktadır. Buna karşılık seçtikleri meslek, yetenek ve ilgilerine uygun olmayan bireyler, çalışmaya karşı isteksizlik, işe devamsızlık, verim düşüklüğü, yeniliklere direnme gibi davranışlar göstermekte ve mesleklerini değiştirme girişiminde bulunmaktadır.

Hepimizin hayattan, hem farklı hem benzer gereksinimleri, umutları ve beklentileri var. Belki de en çok gerek duyduğumuz şey gelişirken, uyumlu, mutlu, kendisiyle ve çevresiyle barışık bireyler olabilmek. Zaten tüm çabamız hep mutlu olmak için değil mi? Şu an yaptıklarımızda da, geleceğe dönük planlarımızda da mutluluk beklentisi yok mu? Ancak birçok genç için belki de en

önemlilerinden biri tüm yaşamını etkileyecek olan meslek seçimi. Fakat doğru seçimi yapabilmek için önlerinde aşılması gereken çileli, stresli ve uzun soluklu bir yol var. Özellikle ülkemizde meslek seçimi gerçekten çileli. Çileli olduğu kadar da başarılması güç bir yolculuk. Çünkü bu yolculukta gençlerin yetenek ve ilgileri doğrultusunda meslek seçmesi, seçtiği meslekte başarılı olması hep şans faktörüne bağlı. Bu durum, şansı yaver giden azınlık için mutluluk, çoğunluk içinse hayal kırıklığı getirmektedir.

“ Özellikle ülkemizde meslek seçimi gerçekten çileli. Çileli olduğu kadar da başarılması güç bir yolculuk. ”

Ülkemizde mesleki ve teknik öğretimde 200’den fazla bölüm ve 1000’den fazla ders çeşidi bulunmaktadır. Öğrencileri bu alanlara yönlendirirken, hangi özelliklerine, yeteneklerine ve ilgilerine bakıldığı, bu özellikleri belirlerken hangi tekniklerin ve

yöntemlerin kullanıldığı ile ilgili hiçbir bilimsel veri olmadığı görülmekte. Öğrencinin sadece akademik başarısı kıstas alındığından yanlış meslek seçip mutsuz olma riski daha fazladır. Böyle bir yarışın içinde olmak özellikle gençler için hiç de arzu edilecek bir durum değildir.

Mesleki eğitim, Türkiye'nin en büyük eksikliklerinden biridir. Meslek liselerinin geneline bakıldığında durumun vahameti daha da içinden çıkılmaz bir hal almakta, mesleki eğitimin iktidarlar tarafından tam olarak kavranmadığı ya da ideolojik hesaplaşmalara kurban edildiği görülmektedir. Meslek liselerinin sayıları, kontenjanları, eğitim müfredatları, nerelerde hangi alanlara ihtiyaç duyulduğu ve mezunlarının durumu gibi temel hususların asla programlanmadığını üzülererek söylemek durumundayız.

“ Meslek liselerinin sayıları, kontenjanları, eğitim müfredatları, nerelerde hangi alanlara ihtiyaç duyulduğu ve mezunlarının durumu gibi temel hususların asla programlanmadığını üzülererek söylemek durumundayız. ”

Mesleki eğitimin oldukça pahalı olduğu düşünüldüğünde, bu kaynakların çok daha akılcıca kullanılması gerekmez mi? Türkiye hızla gelişmekte ve sanayileşmekte olan bir ülke olarak, gelişim yönünü daha çok inşaat, otomotiv, tekstil ve madeni eşya üzerine kurmuş görünüyor. İstihdama en çok ihtiyaç duyulan meslekler ise torna- tesviye, (torna, freze, CNC, taşlama) döküm, metal ve motor bölümleridir. Buna rağmen meslek liselerinin yeni açılan ve rağbet gören bölümlerini elektrik-elektronik oluşturmakta. Ne yazık ki eğitim bir plan ve programa bağlanmayınca bu bölümden mezun olan öğrencilerin ancak %10-15'i meslekleriyle ilgili olan alanlarda çalışmakta,

geri kalan %85-90'ı için yapılan harcama ve emek ise heba olmaktadır. Peki, bu insanlar iş bulamayacaklarsa devlet boş yere böyle pahalı bir eğitim sunacak kadar zengin midir? Ya da insanları yetenekleri doğrultusunda yönlendiremeyecek kadar beceriksiz midir? Daha da vahimi bilimsel veriler dikkate alınmadan istihdam ve yönlendirme yapılıyorsa bunun adı gaflet, en hafif tabirle ise keyfilik olmaz mı?

‘Çözüm nedir’ diyecek olursanız: Bölgesel kayırmaların ağır bastığı düzmece şuralar yerine, her şeyin konuşulduğu, tartışıldığı, bilimsel verilerin ortaya konulduğu gerçek şuralara ihtiyaç vardır. Mesleki eğitimin başına keyfi uygulamalardan arınmış, ülkenin ve insanların ihtiyaçlarını doğru tespit etmiş, ‘Nasıl emredersiniz?’ yerine ‘Nasıl geliştirebiliriz?’ diyecek yürekli ve kararlı yöneticiler atanmalıdır. Kendi işine sahip çıktığı gibi devletin ve milletin işine sahip çıkacak insanlara ihtiyaç vardır. Kısaca ideolojisine bakmadan, emanet, ehline verilmelidir.

200'den fazla bölüm gözden geçirilerek keyfi uygulamalardan vazgeçilip, ülkemizin hedefleri doğrultusunda ihtiyaç duyulan bölümler potansiyel olan bölgelerde açılmalı. Karadeniz'de balıkçılık ve gemicilikle, orman ürünleri; Doğu Anadolu'da ise madencilik ve tarım ile ilgili meslek liseleri ağırlıklı olmalıdır. Bu bölümlere alınacak öğrenciler heveslerine göre değil, gerçek ilgi ve yeteneklerini ayırtıracak yöntem ve teknikler geliştirilerek seçilmelidir. Yükseköğretim için yetiştirilen öğrencilere meslek eğitiminin devamı niteliğindeki bölümlere girişte YGS'den bağımsız, farklı bir sınav sistemi geliştirilmelidir. Meslek lisesine yönlendirilen bir öğrencinin önüne tek seçenek olarak üniversite eğitiminin konulması, bu eğitimin amacına aykırıdır. Meslek lisesine gidecek öğrencinin ara kalifiye eleman olacak bir teknisyen; ya da kendini geliştirirse bir tekniker olacağını bilmesi gerekir. Aynı zamanda bu liselere başarılı öğrencileri çekebilmek için meslek lisesi mezunlarını istihdam edenlere %50 - 60 daha az SSK primumi ödeyeceği bir teşvik uygulaması yapılabilir. Bu durum meslek lisesi mezunu öğrencilerin sanayide, endüstride daha çok tercih edilmesini sağlayacaktır. Yükseköğretime yönelen öğrenci sayısını da dengeleyecektir.

Sonuç olarak hangi sistemi getirirseniz getirin, şekil vermek istediğiniz varlığın insan olduğunu, sadece et ve kemikten ibaret olmadığını, bir ruh taşıdığını ve onun gereksinimleri olduğunu unutmamalısınız. 'Üzerinde istediğimiz gibi oynarız mantığı'ndan kurtulmadan bu insanların uyumlu, mutlu, kendisiyle ve çevresiyle barışık bireyler olmasını, geleceğimize katkı sağlayacak planlar üretmesini beklemek sadece hayal olur.

Gençler diyor ki: "Yeter artık; her kimseniz, ideolojik hesaplaşmalarınızı bizim üzerimizden çekin. Bizleri genç fidanlar olarak bırakın. Kendi umutlarımız, beklentilerimiz üzerine filizlenip, özgürce istediklerimizin peşinde koşup mutlu bir yaşam sürelim."

Gölge etmeyin başka ihsan istemiyoruz...

“ Yeter artık; her kimseniz, ideolojik hesaplaşmalarınızı bizim üzerimizden çekin. ”

Fatma **TUNCER** / Psikolog - Yazar

Yeni eğitim sistemi TBMM’de kabul edildi. Ancak yeni modelle ilgili tartışmalar hala devam ediyor. Bu modelin uygulanabilir olduğunu; fakat sağlıklı bir altyapıya ihtiyaç duyulduğunu ifade edenler de var; çocuklarını dini temelli bir eğitimle yetiştirmek isteyenlerin önünün açıldığını ifade eden ve konuya eleştirel bir yaklaşım gösteren kesimler de.

Yeni model gündeme geldiği günden beri, 28 Şubat zihniyetinin tepkilerini farklı şekillerde gösterdiklerini ve özellikle çocuklarını manevi bir iklimde yetiştirmek isteyenlere büyük bir öfke beslediklerini görüyoruz. Bu kimseler söz konusu uygulamanın, çocuk gelinlerin ve çocuk işçilerin artmasına zemin hazırlayacağını ve İmam Hatiplerin orta kısmının açılmasını kolaylaştıracağını ifade ederek tepkilerini ortaya koyuyorlar. Gerçi bu zümreler tepki ve çıkışlarında haklıdır. Çünkü hepimizin bildiği üzere, 28 Şubat sürecinde, bu kesimler, İmam Hatip liselerinin kapatılması ve Kur’an kurslarının kaldırılması için büyük çaba

gösterdiler. Elbette İmam Hatiplerin orta kısmının yeniden gündeme gelmesi 28 Şubat zihniyetinde ciddi rahatsızlıklara neden olacaktır, bu beklenen bir durumdur.

Yeni eğitim sistemine ve yeni bir düzenlemeye niçin ihtiyaç duyulduğunu anlayabilmek için, yakın tarihimize küçük bir seyahat yapıp bu zihniyetlerin yaptığı tahribatı görmek gerekir. Çünkü zaman zaman unutkanlıklarımız bizi esir alabiliyor. Hatırlayacağınız üzere, 28 Şubat öncesi yıllarda, İmam Hatipler büyük bir çekim merkeziydi. İmam Hatiplerde öğrenim gören gençler, ülkemiz genelinde büyük başarılarla imza atıyorlardı. Özellikle mukaddesatçı “önce ahlak ve maneviyat” diyen tıbbiyeli, mühendis, sosyal bilimci, eğitimci vb. alanlarda yetişen gençler, halkın büyük teveccühünü kazanmıştı. Ne var ki, 28 Şubat zihniyeti, halkı dışlayan, küçümseyen, halka tepeden bakan çarpık anlayışıyla yıllar yılı bu gençlerin önüne set çekti. Çünkü bu liselerde okuyan gençler, Genelde Doğu-Batı çatışmasının sonuçlarına,

özelde ise İslam düşüncesine hâkimdiler. Aynı zamanda hatiplik özellikleri ön planda olup, münazara kabiliyetleri gelişmiş, genel kültür itibarıyla de daha zengin ve güçlü bir donanımına sahiptiler. 28 Şubat zihniyeti ise bunu kabul edemiyordu.

“ 28 Şubat zihniyeti, halkı dışlayan, küçümseyen, halka tepeden bakan çarpık anlayışıyla yıllar yılı bu gençlerin önüne set çekti. ”

Bütün bunları düşündüğümüzde, “4+4+4=12” ile formüle edilen yeni sistemde göz ardı edilmemesi gereken bazı hususlara dikkat çekebiliriz. Ancak söz konusu formülden verim alınabilmesi ve hedefin gerçekleştirilmesi için, çalışmanın çok müfredatlı olması ve alt yapının teknolojik eğitim ve eğitimcilerle desteklenmesi ve her şeyden önemlisi ahlak ve maneviyat zemininde bu sistemin yükseltilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde ilkokuldan liseye kadar geçen süre içinde gençlerin kimlik ve kişilik sorunları yaşamaları kaçınılmaz olacaktır. Zira ahlak ve maneviyat zemininde alınmayan eğitimin kişiliğe olumlu olarak yansımaları bekleyemeyiz.

YENİ BİR YAPILANMA ŞART

- Cumhuriyet tarihiyle birlikte hayatımıza giren ve tek tipçi yaklaşımların ürünü olarak ortaya çıkan nesillerin durumu yeniden ele alınmalıdır. Çünkü bu çocukların özgüveni kırılıyor, kendilerine olan inançları zayıflıyor ve sonuç olarak bu çocuklar kimlik bunalımı yaşıyorlar. İslam coğrafyasında paranoyak bir düşman anlayışı içinde hareket ediyor ve yönünü batıya dönüyor ama bu durum kültürel dokusuyla uyuşmadığından kimlik çatışması kaçınılmaz oluyor. Yeni sistem ele alınırken bu durum yeniden değerlendirilmelidir.

- Okulların fiziki yapısı yeniden düzenlenmeli ve çocukların kendilerini rahat hissedebilecekleri ortamlar hazırlanmalıdır. Ayrıca, öğretmen-öğrenci ilişkisi ele alınmalı katı, anlayışsız ve öğrenciyi rencide edecek tutumlardan uzak olunmalıdır. Bu sağlanamadığında çocuklar öğretmenleriyle yoğun bir kuşak çatışması yaşıyorlar ve bu durum öğrencinin başarı durumunu etkiliyor. Bu nedenle; eleştiren değil; anlayan, dinleyen ve onaylayan öğretmenlere ihtiyaç vardır. Eğitim sürecinde öğretmen öğrenci ilişkilerinin toleranstan yoksun olması ve çocuklarımızın adeta birer araç gibi görülmesi, eğitimcinin istediğini aşığılaması, tehdit etmesi, şiddet uygulaması;

ebeveynlerin ise **“eti senin kemiği benim”** anlayışıyla sorumluluktan kaçmaları, çocuklarımızın özgüvenini kırarak ve kendilerine olan inançlarını zedeleyecektir. Özgüveni kırılmış, aşağılanmış, örselenmiş, yıpratılmış bir gençten ise gelecekte büyük işler bekleyemeyiz.

- Öğrenciye, öğrendiğini kalıcı birer bilgiye dönüştürmesi ve bilgiyi hayatına aktararak faydalı hale getirmesi için imkânlar sunulmalıdır. Aksi takdirde, çocukların okulda öğrendiği bilgi okulda kalıyor ve geleceğe taşınmıyor. Bu çalışma kapsamında, çocuklara, sınav sisteminde ve değerlendirme yöntemlerinde de notu değil bilgiyi önceleyen, araştırmaya teşvik eden bir düzenleme getirilmelidir.

- Öğrenciler, ortaokul döneminde yeteneklerine uygun alanlara yönlendirilmeli ve desteklenmelidir. Ayrıca aile, çocuk, eğitimciler ve değişen hayat koşulları göz önünde bulundurularak bir gelecek projeksiyonu çizilmelidir. Okullarda rehberlik servisi aktive edilmelidir.

- Çocuğun sadece okuldaki hayatı dikkate alınmamalı, aksine hayatın her alanına uyum sağlayabilecek nesiller yetiştirilmelidir. Bu konuda aile, çevre ve okul işbirliği yapmalı ve birlikte hareket etmelidirler.

- Çocuklarımız, bilginin gerekliliğine inanmak yerine, sadece sınıf geçmek için öğreniyor ve kendilerini buna koşullandırıyorlar. Bu konuda yeni bir düzenleme yapılmalı ve öğrenci öğrendiğini niçin öğrendiğini bilmelidir. Aksi takdirde ezberci öğrenci, okulu bitirdiğinde öğrendiği her şeyi unutacaktır.

- Çocuklar kitap okumak yerine internet ve bilgisayar tercih ediyorlar. Okuyanlarımız ise, kendilerine yol gösterecek birini bulamadıklarından, neyi niçin okuduklarını bilemiyorlar. Çocuklar kitap okuma ve

araştırma konusunda desteklenmeli ve teşvik edilmelidir.

- Çocuklarımız, kitle iletişim araçlarını bilinçli ve amacına uygun bir şekilde kullanabilmeyi okulda öğrenmeli ve bu konuda eğitimciler tarafından yönlendirilmelidir.

- Ahlak ve maneviyat dersleri aktif hale getirilmeli, desteklenmelidir. Ancak bu dersler seçmeli olmalı, isteyen çocuğunu bu alana yönlendirebilmelidir.

“ Türkiye’de de, ihtiyaçlara ve halkın taleplerine göre yeni düzenlemelerin önü açık olmalıdır. ”

Dünya, değişen hayat şartlarıyla uyumlu olabilecek alternatif eğitim sistemleri üzerinde tartışıyor, hatta bu konuda yapılan bazı çalışmaların uygulandığını da biliyoruz. Türkiye’de de, ihtiyaçlara ve halkın taleplerine göre yeni düzenlemelerin önü açık olmalıdır. Nihayetinde hedefimiz eğitilmiş, kültürlü ve bilinçli bir nesil yetiştirmek değil midir?

HZ. EBU BEKİR (R.A.)'IN HASTA YATAĞINDA, HZ. ÖMER (R.A.)'E HİLÂFET TEKLİFİ

Dr. Nuh **SAVAŞ** / Ankara Üniv. İlahiyat Fak. Öğr. Gör.

Ebu Bekir (r.a.) hastadır. Yerden hafifçe yüksekteki serîrin' in(ranzasının) üzerinde yatmaktadır. Odasından Peygamber Efendimizin mescidine bakan bir pencere açılır. O pencerenin perdesi aralanır. Yanında da hanımı Esma Bintü Umeys var.

Bu sırada çılgık çılgığa, oğlu Muhammed içeri girer:

Muhammed: Ey anne oyuncağım nerede?

Anne kısık bir sesle: Sus ey çocuk! Babanı rahatsız etme!

Çocuk: Oyuncağımı nereye koydun?

Anne: Sakladım.

Çocuk: Şimdi babam hasta diye mi bana oynamayı yasaklıyorsun?

Anne: Evet.

Çocuk: Evde oynamayacağım dışarıda oynayacağım.

Anne: Sus! Kesinlikle ne evde, ne de dışarıda oynamayacaksın!

Ebu Bekir (r.a.) yatağında hareket eder ve gözlerini açar: Ömer(r.a.) geldi mi? der.

Esma (ranha): Hayır ey Rasulullah'ın Halifesi.

Ebu Bekir (r.a.): Gel ey Muhammed yaklaş bana,- Muhammed kendisine yaklaşır- Ebu Bekir (r.a.): Niçin ağlıyorsun?

Muhammed: Annem, ey babacığım! Annem oyuncağımı aldı.

Ebu Bekir (r.a.): Şimdi oynamak istiyor musun?

Muhammed: Evet babacığım dışarıda,

Ebu Bekir (r.a.): Ya Esma çocuğun oyuncağını ver,

Esma: Başım gözüm üstüne ey Rasulullah'ın Halifesi der ve çocuğu dışarı çıkarıp geri döner. Şöyle sorar: Şimdi kendini nasıl buluyorsun?

Ebu Bekir (r.a.): Elhamdülillah.

"Bu sırada dışarıdan bir ses": Ey Ebu Bekir'in ev halkı!

Esma (ranha.): Bu Ömer b. El- Hattab'ın sesi!

Ebu Bekir (r.a.): Beni doğrult! "Esma doğrulmasına yardım eder ve sırtına yastık koyar"

Ebu Bekir (r.a.): Söyle ona girsin! Ömer buradan ayrılınca kadar da hiç kimse içeri girmesin! der. " Esma çıkar Haz. Ömer içeri girer"

Ömer (r.a.): Esselamü aleykum ey Rasulullah'ın Halifesi.

Ebu Bekir: Vealeykümüsselam verahmatullah, neredeydin ey İbni Hattab, dünden beri seni arıyorum?

Ömer (r.a.): Allah gerçeği "ifade etmekten" utanmaz; Bana Yemen'den ticaret kervanı gelmişti ve o ticaret malları beni meşğul etti ben de seni ihmal ettim.

Ebu Bekir (r.a.): Bu gün işini bitirdin mi?

Ömer (r.a.): Evet, onu sattım bitti ve kâr da ettim, sen bu gün nasılsın ey Ebu Bekir?

Ebu Bekir (r.a.): Elhamdülillah, iyiyim ey Hattab'ın oğlu.

Ömer (r.a.): Elhamdülillah. Ben de hafif bir rahatsızlıktır ve geçer zannetmiştim.

Ebu Bekir (r.a.): Arayı fazla uzatma ey Ebu Hafs!

Ömer (r.a.) Bana ihtiyacın olduğu müddetçe uzatmayacağım.

Ebu Bekir: Benim sana her an ihtiyacım var. Bu sabah kendi durumumu düşündüm; bir hayli işler yaptım, bu işlerin Allah katındaki derecesini bilmiyorum, iyi midir, kötü müdür? Bana bunları gözden geçirmede yardımcı olabilir misin ey Ömer?

Ömer (r.a.) Hay, hay bütün memnuniyetimle, ey Ebu Bekir!

Ebu Bekir: Hani şu kimseyi, kimseden ayırt etmeden, Müslümanlara eşit bir şekilde dağıttığım ve senin de o zaman karşı çıktığın "fey" var ya! Bu gün o konu hakkındaki görüşün nedir?

Ömer (r.a.): Dün görüşüm ne ise! Bu gün de aynısıdır. İslamiyet'e ilk girenlerle sonra girenler eşit olamazlar. Vallahi ben, Rasulullah'la aynı safta çarpışanlarla, karşısında çarpışanları bir tutmam.

Ebu Bekir (r.a.): Ey İbni Hattab! Önce Müslüman olanlar Allah için Müslüman olmuşlardır ve mükâfatları da Allah katındadır. Allah onlara âhirette ecirlerini verecektir, bu dünya sadece bir tebliğ mekânıdır.

Ömer (r.a.): Ya Ebu Bekir! Sen bana görüşümü sordun işte görüşüm!

Ebu Bekir (r.a.): Doğrusun! Peki, Halid b. Velid hakkında ne dersin?

Ömer (r.a.): Bu husustaki görüşümü biliyorsun!

Ebu Bekir (r.a.): Ey Ebu Hafs! Seni kendi yerime koyuyorum; Eğer sen bir hususu gözden geçirmemi tavsiye ediyorsan! O tavsiyeyi ben, kendi kendime yapmış kabul ederim. Çünkü insanların sorumluluğunu yüklenmiş birisinin daima kendi kendini sorgulayıp hesaba çekmesi doğal hakkıdır.

Ömer (r.a.): Ey Rasulullah'ın Halifesi! Efendimizin de vasıfladığı gibi, Halid b. Velid Allah'ın kılıçlarından bir kılıçtır ama bu toplumda Ebu Ubeyde ve benzerleri varken, Halid b. Velid Halife olmaya layık değildir.

Ebu Bekir(r.a.) Rahat ol ey Ebu Hafs! Senden alacağımı aldım bu kadarı yeter.

Ömer (r.a.): Ne demek istiyorsun?

Ebu Bekir(r.a.): Ey Hattab'ın oğlu! Seni imtihan etmek istemiştin! Gördüm ki sen aynı bıraktığım gibi açık sözlüsün! Yağcılık yapmıyorsun!

Ömer (r.a.): Bu sözünle neyi kastettin ey Ebu Bekir?

Ebu Bekir(r.a.): Bu sözümle seni Halife tayin etmek istedim!

Ömer (r.a.): Yapma bunu ey Ebu Bekir! Benim buna ihtiyacım yoktur!

Ebu Bekir(r.a.): Fakat Hilafetin sana ihtiyacı var ey Ömer!

Hiz. Ebu Bekir (R.A)'ın Hasta Yatağında, Hiz. Ömer (R.A)'e Hilâfet Teklifi

Ömer (r.a.): Benden başkasını tayin et ey Ebu Bekir!

Ebu Bekir(r.a.): Kimi tayin edeyim?

Ömer (r.a.): Ebu Ubeyde'yi tayin et! O, bu ümmetin güvenilir şahsiyetidir.

Hiz. Ebu Bekir: Ey Hattab'ın oğlu! Onu da düşündüm; düşünmedim değil! Ancak sendeki gücü onda bulamıyorum. O sadece güvenilir biridir. Ben ise hem güvenilir hem de güçlü birini istiyorum!

Hiz. Ömer: Kâfirler istemese de Allah nurunu tamamlayacaktır.

Hiz. Ebu Bekir: Ya Ömer! Allah nurunu, ihlaslı, mücahit ve salih kulları ile tamamlar!

Hiz. Ömer: Ey Rasulullah'ın Halifesi! Sen bana nasıl Halifelik teklif edersin? Biliyorsun ki ben, ganimet

taksimi hususunda olsun, Halid b. Velid konusunda olsun, önce irtidat edip de, sonra imanlarına dönen kişilerle yaptığın savaşta olsun ve buna benzer bir çok konuda hep sana karşı çıkmışımıdır?

Hiz. Ebu Bekir: Vah sana ya Ömer! İşte sana Hilafet teklifimi körükleyen şey de budur; ben bir şey için "evet" dediği zaman ağzını doldurarak evet diyen, "hayır" dediği zaman da yine ağzını doldurarak hayır diyen birisini istiyorum o da sensin Yâ Ömer!

Hiz. Ömer: Acele etme Ey Ebu Bekir! Ben kendi dinimden ve ahretimden korkuyorum!

Hiz. Ebu Bekir: Ey Ömer! Hilafet hususunda iki kişi helak olur; Bir tanesi, Hilafete kendisinden daha layık, daha muktedir birisini bildiği halde ona tamah eden kişidir. Diğeri ise; kendisinden bu işe daha layık, daha muktedir daha elverişli birisinin olmadığını ve kendisinin buna daha uygun olduğunu bile bile, Hilafet kendisine teklif edildiğinde, sorumluluktan kaçarak onu kabul etmeyendir.

Hiz. Ömer: Ey Ebu Bekir! Kıyamet gününde hesap vermek zordur, bu yüzden bana acımanı rica ediyorum!

Hiz. Ebu Bekir: Vah sana Ya Ömer! Kıyamet günü hiçbir gölgenin bulunmadığı bir zamanda, adaletli İmam Arş'ı Ala'nın gölgesinde gölgelenen yedi sınıf içerisinde olacaktır.

Hiz. Ömer ağlayarak: Ey Ebu Bekir, Ben kimim orada gölgelenmek kim!

Hiz. Ebu Bekir: Seni o zümrenin içerisinde dâhil edecek Allah'tır, Allah ey Ömer!

Hiz. Ebu Bekir: Senin kalbindeki sırları bilen Allah aşkına soruyorum sana ey Ömer: Müslümanlar içerisinde bu işi senden başka daha iyi yapacak birisini biliyor musun, ya da tanıyor musun?

Hiz. Ömer: Müslümanlar arasında benden daha üstünleri var ey Ebu Bekir!

Hiz. Ebu Bekir: Ama bana göre sen Halifelğe daha layıksın ey Ebu Hafs!

Hiz. Ömer: Bu konuyu önce Müslümanlarla istişare etmen gerekmez miydi ey Ebu Bekir?

Hiz. Ebu Bekir: Onu da yapacağım. Şimdi işin büyük kısmını atlatmış oldum, bundan sonrası kolaydır Allah'ın izniyle...

Değerli okuyucularımız,

Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuşlardı: "Ashabım yıldızlar gibidir. Hangisine tabi olursanız hidayeti bulursunuz." Bu yazımızda bizim ışığımız da Hiz. Ebu Bekir ile Hiz. Ömer'dir. Onların bu soylu diyalogundan alacağımız çok önemli dersler vardır. Onlar burada özellikle iş ve görev ahlakı ile ilgili hususlarda bize ışık tutmaktadırlar. En önemlisi de layık olmadığımız hususta göreve talip olmamayı, olduğumuzda da sorumluluktan kaçmamayı ve görevin teklif edilmesini beklemeyi öğrenmiş bulunuyoruz...

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ MÜFREDATI “MODERN İSLAM” DÜŞÜNÇESİNE GÖRE Mİ HAZIRLANDI?

Halil İbrahim **KABAK** /Eğitimci

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi müfredatı ile ilgili daha önce de bir değerlendirme yapmıştık. Bu değerlendirmenin ilgili yerlere ulaşp, sorunların düzeltileceğini umuyordum. Müfredat yenilendiğinden bu yana birtakım değişiklikler oldu; ama çok az bir kısmı dışında bir değişikliği ne yazık ki göremedik. Sürekli aynı şeylerle haşır neşir olmakla ortaya aslında daha farklı ve fazla sorunların çıktığı dikkat çekmektedir. Bu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi müfredatı ile dindar bir nesil yetiştirmek ne kadar mümkün bakalım...

Yanlış Bilgiler Var

4. Sınıflarda ve diğerlerinde Bismelinin anlamı hala “Esirgeyen ve bağışlayan Allah’ın adıyla” şeklinde verilmektedir. Hâlbuki “esirgeyen” kelimesi “Rahman’ı” “bağışlayan”

kelimesi de “Rahim’i” karşılayan kelimeler değildir.

Ayrıca, “Hz. Muhammed’in Doğduğu Çevreyi Tanıyalım” ve diğer ünite de “Kur’an-ı Kerim’in Hz. Muhammed’e İndirilişi” başlıkları altında; sadece Arap Yarımadası’ndaki sapkınlıklardan söz edilip dünyanın diğer coğrafyalarındaki sapkınlıklardan hiç bahsedilmemiş olması, haktan sapmanın sadece Arabistan’da olduğu, başka yerlerde bir sapkınlığın olmadığı gibi bir izlenim uyandırma tehlikesi taşımaktadır.

“Şirk” yanlış tarif edilmiştir. “Bilge İnsan: Hz. Lokman” başlığı altında “Yüce Allah’tan başka varlıkları da tanrı kabul ederek Allah’a ortak koşmaktır.” denilmekte. Hâlbuki şirk: hem Yüce Allah’tan başka varlıkları tanrı kabul etmek, hem de başka varlıkları ona denk görmek ve aracı kılmaktır.

Hakk’a Batıl Karıştırılmıştır

“Günaydın”, “merhaba”, “iyi sabahlar” gibi ifadeler selama alternatif gösterilmektedir. Misal olarak şöyle bir ifade kullanılmakta: “Sabah kalktığımızda anne babamıza, okula geldiğimizde öğretmenlerimize, arkadaşlarımıza ‘Günaydın!’ deriz.”

“ Ders Din Kültürü, konu Nevruz... Nevruz’un İslam kültürü ile ne alakası var? ”

Ders Din Kültürü, konu Nevruz... Nevruz’un İslam kültürü ile ne alakası var? Nevruz, Türklerin İslamiyet’i kabulünden önceki inançlarının ve Mecusilik dininin kültürüdür. 5. sınıfların 5. ünitesinde Nevruz, milli bayram olarak verilmiş.

“Cahiliye döneminde (Nevruz ve Mıhrıcan adında) oyun oynayıp eğlendikleri iki bayram günleri vardı. Peygamber (S.A.V.) Medine’ye geldiğinde, onların iki bayramı olduğunu öğrenince sahabelere; ‘Allah, sizin için o iki günü, daha hayırlı iki günle, Kurban ve Ramazan bayramlarıyla değiştirmiştir.’ (Nesâî, İydeyn, 1. hadis; Ebu Davud, Salat, 245)

Türkler İslamiyet’le şereflendikten sonra, bu hadis-i şerifin hükmüne uymuş, bunun yerine dini bayramlar kutlanmıştır. İslam’ın ortadan kaldırdığı batıl bayramlar DİKAB (Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi) müfredatıyla cazipleştirilerek yeniden hortlatılıyor.

Son ünite de “Türklerin İslam Medeniyetine Katkıları” diye bir başlık var ki adeta masonik bir düşüncenin ürünü... Hâlbuki Rabbimiz; “Bugün dininizi kemale erdirdim, size nimetimi tamamladım. Size din olarak İslâm’ı beğendim.” (Maide Suresi; 3) buyurmaktadır. O İslamiyet’te neyi eksik bırakmış ki Türkler katkılarıyla onu tamamlamışlar! Ecdadımız İslam’la şereflendikten sonra önceki hayatlarına

nazaran daha üst seviyede bir medeniyete kavuşmuşlar ve bu medeniyette zirveye çıkmışlardır. Yukarıdaki ifade yerine, İslam Türklere ne üstünlükler kazandırdı, bunun anlatılması daha yerinde ve isabetli olurdu.

Kur’an Müslümanlığı adeta özendiriliyor. Etkinliklerde, ayetler ve hadisler usul bilgisi olmayan çocuklara yorumlatılarak Kur’an’dan kendi hükümlerini çıkartmaları sağlanmak suretiyle mezhep görüşüne bakmaya ihtiyaç ortadan kaldırılarak mezhepsizlik teşvik edilmiş oluyor.

Ayetlere Sansür Uygulanarak Adeta Makaslanmış

İki tane örnek bu konuda yeterli olur sanırım. 5. Sınıflarda “Niçin ibadet edilir?” konusu anlatılırken Zâriyât Suresi 56. ayet örnek olarak zikredilmiş; ancak “Ben, ... İnsanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” şeklinde verilmiş ve “Cinleri” ifadesi kesilerek verilmiş. Cinlerin de mükellef varlıklardan olduğunu gizleme ihtiyacı neden duyuluyor acaba?

6. sınıfların 1. ünitesinde; “İlahi kitaplar” konusu anlatılırken Maide Suresinin 44. ayetinin meali verilmiş; ama ayetin sonundaki **“İnsanlardan korkmayın, benden korkun, ayetlerimi az bir paraya satmayın. Kim Allah’ın indirdiğiyle hükmetmezse, işte onlar kâfirlerin ta kendileridir.”** kısmı sansürlenerek verilmemiştir.

Sünnet Şuuru Yok

5. Sınıfların 4. Ünitesinde “İslam Dininin Temel Kaynağı Kur’an” denilmekte; hâlbuki İslam’ın temel kaynağı Kur’an ve Sünnettir.

Sünnetin İslam hukukunun ikinci kaynağı olduğunda icma vardır. Hulefa-i Râşidin’den zamanımıza kadar hiçbir müctehidin bu konuda farklı bir görüşü olmamıştır. Kur’an’ın açıkça söylemediği, vacib veya haram kılmadığı pek çok hüküm Sünnetle teşri edilmiştir. Eti yenilen ve yenilmeyen hayvanların belirlenmesi, ehli eşek etinin haram kılınması, Mecusilerden cizye alınması, zekâtın kimlere farz olduğu, hangi mallardan ve ne kadar verilmesi lazım olduğu vs. gibi pek çok hüküm Sünnetle teşri kılınan hükümlere örnektir.

7. sınıfların 3. ünitesinde “Hz. Muhammed’in Peygamberlik Yönü” ana başlığı altında “Hz. Muhammed insanlık için bir uyarıcıdır.” alt başlığıyla “tebliğ” vazifesine vurgu yapılmış, “Hz. Muhammed, Kur’an’ı açıklayıcıdır” alt başlığı ile “teybin” vazifesine vurgu yapılmış, “Hz. Muhammed güzel ahlakın tamamlayıcısıdır” alt başlığı ile de “üsve-i hasene” yönü belirtilmiş; ama Sünnetin teşri’deki yerine hiç değinilmemiştir.

4. sınıfların “Temiz Olalım” ünitesinde dinimize göre nelerin necaset sayılacağına hiç değinilmediği gibi “İstinca” ve “İstibra” gibi temel temizlik kavramlarından bahsedilmemesi çok büyük bir eksikliktir. Ayrıca ağız temizliği konusunda misvaktan hiç bahsedilmemiş olması bazı sünnetlerin güncelliğini yitirdiği düşüncesinden kaynaklanıyor gibi gözüküyor.

Salâvat Şuuru Yok

“Hz. Muhammed’i Tanıyalım” ünitesinde bir dipnotta; “(S.A.V.) ‘Sallallahu aleyhi ve selem’ diye okunur. ‘Allah’ın selamı ve esenlik ona olsun.’ anlamındadır” şeklinde kısa bir açıklamanın dışında bir bilgi yer almamakta; bunun dışında nerede Efendimiz (S.A.V.)’in mübarek ismi zikredilse hep “Hz. Muhammed”

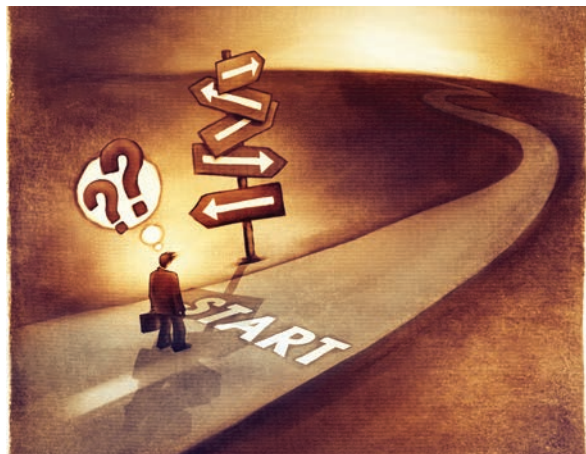
şeklinde ifade edilmektedir. Hele, Sahabe-i Kiram efendilerimize de “Radiyallahuanh” ifadesi kullanılmaktan özellikle kaçınılmış, mesela bazı sahabelerin isimlerinden bahsedilirken “sahabeden Enes, Abdullah İbni Mesud...” şeklinde bahsedilmiştir.

Ancak, sadece “Bisiklet Yayıncılık”a ait olan 6. sınıf DİKAB kitabında bu konuda hassasiyet gösterilmiş.

Dinler Arası Diyalog Dayatılıyor

8. sınıfların son ünitesi sanki tamamen bu amaca hizmete ayrılmış. Sadece İslam ile görünürde paralel olan konular verilmiş, mesela; Yahudilikteki “On Emir” maddeler halinde sıralanmış; ama bugünkü Yahudilerin bunları nasıl anladığı ve anlamlandırdığından hiç söz edilmemiştir.

6. sınıflarda “Peygamberler ve Kitaplara İman” ünitesinde, “Peygamberlere Gelen Mesajların Ortak Amacı” başlığı altında anlatılanlara bakınız: “Peygamberlere gelen mesajların ortak bir amaca yönelik olduğu, kutsal kitaplar incelendiğinde açıkça görülebilir. Onların çağrıları içerisinde, ortak mesajlar içeren birçok öğüt ve ilke yer alır. Örneğin İslam’da olduğu gibi Yahudilik ve Hristiyanlıkta da Allah, kitap, cennet ve melek inancı vardır. Allah’ın gönderdiği tüm dinlere göre insanlar yaptıkları davranışlardan sorumlu tutulmuştur...” denilmektedir.

“İlahi Kitap ve Kitaplara İman” başlığı altında ise sayfa sonundaki “Not Edelim” kutucuğunda şöyle denilmekte; “İlahi kitaplar sadece Yüce Rabbimizin sözlerinden oluşur. Onda, peygamberin ya da başka bir insanın sözü yer almaz. Eğer alıyorsa o ilahi kitap olma özelliğini kaybeder.”

Bu konulara dair müfredatın değişik kademelerindeki verilen bilgilere baktığımda; henüz ülkemizde “Dinler Arası Diyalog” gündem oluşturacak halde değilken İlahiyat Fakültesinde öğrencilik yıllarımızda Erciyes Üniversitesinde günlerce süren konferanslar dizisinde dinlediğimiz Amerikan asıllı bir Katolik rahip olan, aynı zamanda Vatikan’ın Dinler Arası Diyalog Konsülü’nün bölüm başkanı olan Prof. Dr. Thomas Michel’in yaklaşımlarından farklı pek bir şey göremiyorum.

Yerimizin sınırını aşmamız sebebiyle, okuyucularımızın bu ayetleri mealden araştırmalarını umarak, Ehl-i Kitabın Tevrat ve İncil’i nasıl tahrif ettiklerini bildiren ayetlerin sadece numaralarını vermekle yetinmek istiyorum:

Yahudilerin Tevrat’ı tahrif ettiklerini belirten ayetler; Bakara Sûresi, 75, 79, 95, 174, Al-i İmran Sûresi, 65, 78, 93, Nisa Sûresi, 46, Maide Sûresi, 13, 41-43

Hıristiyanların İncil’i tahrif ettiklerini belirten ayetler; Al-i İmran Sûresi, 65, 78, Maide, 110.

Ayrıca Ehl-i Kitab’ın sapkınlıklarını anlatan, sayısı yüzleri geçen ayetler vardır. Elbette Müslümanların diğer dinleri de tanımasına kimsenin karşı çıkması mümkün değildir. Ancak Kur’an’ın, dolayısıyla İslam’ın, bu hususta neler belirttiğine bakılmaksızın tek taraflı verilen bilgiler, sadece onlara sempatican kazandırmaya hizmet eder.

Hıristiyan Kültürü Empoze Ediliyor

Doğum günü kutlama teşvik ediliyor.

“Annemizin, babamızın, arkadaşlarımızın doğum günlerinde iyi dileklerimizi ifade edebiliriz, ‘Birlikte mutlu yıllar geçirmemizi Yüce Allah’tan dilerim.’ gibi sözlerle kutlamalıyız.” denilmektedir. Herkesin bildiği bir gerçektir ki, doğum günü kutlamak aslında Hıristiyan kültürüne ait bir âdettir. Dersimizin adı Din Kültürü... O zaman “Hangi dinin kültürü?” sorusunu sormak lazım değil mi?

Kullanılan Resimlerden Hiçbirinde Tesettürlü Hanım Vurgusu Yok

Konular arasına konulan resimlere baktığımızda başörtüsü olgusu sadece birkaç yerde, o da yaşlı teyze tiplerinde olduğunu görüyoruz. Yani, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde Müslüman’ın illa başörtülü olması gerekmez mesajı verilmektedir.

Bazı Modernistlerin Kabul Etmedikleri Konular Sansürlenmiş

Akılcılık öne çıkartılarak yeni bir mu’tezilî yaklaşım oluşturuluyor; 7. sınıflardaki “Melek ve Ahiret İnancı” ünitesinde, kabir hayatı Ru’yetü’llah, şefaet vb. gibi Ehl-i Sünnet tarafından kabul edilen; ama reformistlerin kabul etmedikleri konulara yer verilmemiştir. İkinci ünite de oruç çeşitleri verilirken “keffaret orucu”ndan ve orucunu bilerek, kasten bozanlara keffaret gerektiğinden hiç söz edilmemiştir.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Müfredatı “Modern İslam” Düşüncesine Göre Mi Hazırlandı?

6. sınıflarda “Namaz İbadeti” ünitesinde, Cuma namazı anlatılırken: “Hastalara, yolculara, hürriyeti kısıtlanmış olanlara, camiye gidemeyecek kadar yaşlı olanlara Cuma namazı farz değildir.” denilmekte, kadınlara cumanın farz olmadığı belirtilmemektedir. Acaba sehven mi yazılmadı diye iyi niyetle değerlendirmeye çalışalım; ama hemen yanı başında Cuma Namazının kimlere farz olduğu bilgisi verilmekte ve burada da Cumanın farziyet şartlarından birinin de “erkek olmak” olduğu belirtilmemesi buna mani olmaktadır.

6. sınıfın 4. ünitesinde Kur’an-ı Kerim’in belli başlı konuları anlatılırken, koskoca ahkâm ve hukuk konuları nasıl görmezden gelinebiliyor? Bu tutumlar zülf-i yâre dokunma endişesinden kaynaklanmıyorsa neden sansürleniyor?

7. sınıfların son ünitesinde “Laiklik, din ve vicdan özgürlüğünün garantisidir” diye bir başlık var ki; erkek öğrencilerimiz “Hocam Cuma namazına gitmek istiyoruz, ne yapmamız gerekir?” diye sorduklarında, kız öğrencilerimiz ve bayan öğretmenlerimizden başını örtmek isteyip de örtemeyenlere şahit oldukça bu başlığın inandırıcılıktan uzaklığı ortaya çıkmış oluyor.

“ 6. sınıfın 4. ünitesinde Kur’an-ı Kerim’in belli başlı konuları anlatılırken, koskoca ahkâm ve hukuk konuları nasıl görmezden gelinebiliyor? Bu tutumlar zülf-i yâre dokunma endişesinden kaynaklanmıyorsa neden sansürleniyor? ”

8. Sınıfların birinci ünitesinde “Kader ve Kaza” anlatılıyor. Bu kapsamda Kur’an’da Sünnetullah kavramıyla ifade edilen evrendeki fiziksel, biyolojik ve toplumsal yasalardan bahsediliyor. Fiziksel ve biyolojik

yasalarda doğru bilgiler veriliyor; ancak toplumsal yasalarda öyle çarpıtma yapılmış ki, toplumsal yasa; yeryüzü şekilleri, mevsimler, akarsular, teknolojik gelişmeler vb. faktörlerin bireyleri etkileyeceğine, dolayısıyla toplumu etkileyeceğine bağlanarak, şöyle denilmiştir: “ Kuraklık, deprem (...) ve savaş gibi nedenlerle insanlar açlık ve susuzluk tehlikesiyle karşı karşıya kalabilir. Bu durumda açlık ve susuzluklarını giderebilecekleri, varlıklarını sürdürebilecekleri yeni yerlere göç edeceklerdir.”

“Buradaki çarpıtma nerede” diyeceksiniz. Fiziksel ve biyolojik yasaları yaratan ve bu düzeni koyan fail Allah; ama toplumsal yasalara Allah karıştırılmamış, toplum yapısının, düzenini sağlayanın tabiat olduğu belirtilmiştir. Gökleri, yeri, tüm canlıları ve tüm kâinatı yaratan Allah (C.C.), bunların

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Müfredatı “Modern İslam” Düşüncesine Göre Mi Hazırlandı?

yaratılış ve ahengiyle ilgili fiziksel ve biyolojik kanunlar koyduğu gibi; toplumun huzuru, refah ve saadeti için de kanunlar koymuştur. Bu toplumsal kanunlar; faizin yasaklanması, zina ve eşcinselliğin, hırsızlığın, her türlü cinayetin vb. yasaklanması; zekâtın, adil olmanın ve adaletten ayrılmamanın emredilmesidir. Bunlar Allah'ın, toplumların düzeni, huzuru ve saadeti için koymuş olduğu toplumsal yasalar değil midir?

“Taassup (bağnazlık), bir inanç ve düşünceye körü körüne bağlanmak ve ondan başkasını kabul etmemektir.” diye tarif ediliyor. Bu tarife göre icmal, iman sadece bir bağnazlık oluyor. Yani bir Müslüman iman esaslarının detaylarını bilmesine de büyüklerimizin “kocakarı imanı” diye örnek olarak verdikleri; “Ben cahilim, aklım fazla ermez; ama onun emrine kurban olurum, ne dediyse canımı veririm.” diye topluca İslam'ın her emrine teslim olup başka bir inanca da hiç itibar etmeyen Müslüman, taassupçu olarak nitelenmiş oluyor.

28 Şubat sürecinde Milli Eğitim Bakanlığı “Toplam Kalite Yönetimi” diye bir uygulama başlatılmıştı. Öğretmen ve idarecilere bununla

ilgili seminerler veriliyordu. Birkaç gün devam eden bu seminerlerden bir tanesi sona erdiğinde diğer katılımcı arkadaşlar ve seminer veren ilköğretim müfettişi hocamızla bir değerlendirme yapmıştık. Ben de seminer hakkındaki düşüncemi şöyle ifade etmiştim:

“Kalite güzeldir tabii ki, hele eğitimde kalite daha güzel; ama sayın hocam, biz bu çarkın dişlilerinden belki sadece bir tanesini ancak teşkil edebiliyoruz. Bu çarkı idare eden kumanda merkezinde arıza varsa tüm dişli kaliteli olsa ne yazar.”

Evet, kumanda merkezindeki 28 Şubat arızası bu gün yok; ama acaba başka arızalar mı meydana geldi de böyle bir müfredat üretildi?

a.g.e 76

a.g.e 35

İlköğretim Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi 6. Sınıf ders Kitabı; Bisiklet Yayıncılık, S. 26

İlköğretim Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi 5. Sınıf ders Kitabı; Doku Yayıncılık, S. 73

a.g.e 52

a.g.e 22

a.g.e 23

İlköğretim Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi 4. Sınıf ders Kitabı; Doku Yayıncılık, S. 25

a.g.e 55

İlköğretim Din Kültürü Ve Ahlak Bilgisi 8. Sınıf Ders Kitabı; Sevgi Yayınları, S. 17

a.g.e 92

YAZ KAMPLARI VE DİYANET

Hüseyin **YAVUZ** /Eğitimci

Yavrularımız bir eğitim öğretim döneminin sonuna geldi. Onları sınavlarla, derslerle eğitim binalarına sıkıştırdık. Sonunda tatili hak ettiler. Çocuklarımızın zamanı verimli değerlendirmeleri ve bir şeyler öğrenmeleri sağlanmalıdır. Yaz tatilinin hep yatmakla geçirilemeyeceği iyi algılanmalıdır.

İslam'da tatil kavramı konusunda iyi rehberlik edilmelidir. Rabbimiz Kur-an'da bize bir iş bittiğinde ne yapmamız gerektiğini bildirmiştir. İşte şuurlu bir Müslüman'ın tatil deyince anlaması gereken: **"O halde işini bitirince hemen kalk..."** ¹

İbnÂşûr'un, bu âyeti herhangi bir iş ve ibadetle sınırlamadan, "Önemli işlerden birini tamamlayınca, ardından başka bir işe yönel ki böylece bütün vakitlerini önemli işlerle değerlendirmiş olasın." der. Bu yoruma göre

ayette Resûlullah'a (S.A.V.) ve onun şahsında Müslümanlara bütün vakitlerini hayırlı ve yararlı faaliyetlerle değerlendirmeleri; ibadet, dua, tebliğ ve irşad gibi dinî faaliyetlerin yanı sıra çalışma, üretme, öğrenme-öğretme, pratik el becerileri kazanma, yardımlaşma ve dayanışma gibi dünyevî faaliyetlerin de hakkını vermeleri emredilmiştir.

Elmalılı Hamdi Yazır İnşirah suresi 7. Ayetin açıklamasında şöyle izah eder: "İş bitti diye rahata düşüp kalma da; yine zahmeti tercih edip diğer bir ibadet için kalk, çalış, yorul; farz bittiyse nafilaya geç, namaz bittiyse duaya geç ki kolaylık da artsın, şükürde devam etmiş olasın. Kolaylık tembelliğe sevk etmemeli, çalışmaya teşvik edici olmalıdır ki onun peşinden de bir kolaylık gelerek, artma ve ilerleme durumu meydana gelsin." ²

Yaz okulu veya kampı deyince, sadece çocuklarımız aklımıza gelmemelidir. Esas dinlenmeye ve dinlenirken öğrenmeye büyüklerin de ihtiyacı vardır. Kocaman şehirlerde binalara sıkışmış iş adamları, bürokratlar, memurlar, ev hanımları, işçiler vb. hangi çalışana baksanız yorgunluk aynı. Prensipli bir dinlenmeye ihtiyaç vardır. Zamanımızda motel, otel ve dinlenme kamplarında insanlardan, akrabalarından, anne babadan soyutlanarak yalnızlık tercih edilmektedir. Bu da zaten uzak oldukları fertlerden kaçmak gibi algılanmaktadır.

Okulların tatil olduğu bugünlerde biz: “Geleceğimiz olan yavrularımızın tatili değerlendirme planları nasıl olmalıdır?” sorusunun üzerinde durmalıyız. Problemsiz büyüyen, iyi eğitim alıp ruhen ve bedenen eğitilen çocuklar gençlik döneminde topluma faydalı olmaktadır. Gençlik döneminde aldığı şuur ve bilgi sonraki hayatında ailesine ve çevresine ışık saçan bir fert olmalarını sağlamaktadır.

Ülkemizde son zamanlarda tatil; yaz kampları, kurslar, etüt saatleri şeklinde değerlendirilmektedir. Diyanet İşleri Başkanlığınca yaz kursları, Kur’an ve Dini bilgilerin verildiği “Camii Kursları”nda veya “Kur’an Kursları”nda yaz okulu şeklinde gerçekleştirilmektedir. Camilerde yapılan kurslarda bir eğitimciye 60-70 öğrenci düştüğünden, sınıf yapısı olmadığından istenen verim alınamamıştır. İşin pedagojik yönü ayrı bir problem oluşturmuştur. Bilinçli cami imamları sayesinde bu problemler aşılmaya çalışılmıştır. Diyanet İşleri Başkanlığı bu konuda proje üretmeli ve uygulamaya bu yaz döneminde başlamalıdır. Zira bu konuda yeterli kadar zaman kaybı olmuştur. Bir dönem daha neslimizin kaybolmasına göz yumulmamalıdır.

Cami dernekleri yeniden yapılanmalı, camiler gençliğin ilgi alanını çekecek yapılar haline getirilmelidir. Sadece namaz kılma mekânları

gibi kullanılan camiler ibadet, eğitim ve halka Hak için hizmet eden külliyeler haline getirilmelidir. Ders halkalarının oluştuğu, teknoloji ile İslam ilimlerinin sunulduğu merkezler olmalıdır.

Özel kurumlar veya resmi eğitim kurumları, yaz aylarında binaları değerlendirmek amacı ile kamplar açmaktadır. Bunun sadece maddi yönünü düşünenlerin olduğu gibi manevi yönünü düşünenler de bulunmaktadır. Ayrıca sivil toplum örgütleri de bu tür çalışmalar yapmaktadır. Önemli olan bu etkinliklerin, tatillerde çocuklarımızı bıktırmadan hem eğlendirip hem de eğitmesidir.

Yaz değerlendirme programlarında aşağıdaki örnek derslerin olması fayda sağlayacaktır. Bu dersler yer ve öğretmen imkanına göre farklılık gösterebilir.

- * Kur’an okumayı öğrenme
- * Kur’an’ın anlamını öğrenme (Tefsir, anlam vb.)
- * Hadis
- * İlmihal
- * Peygamberlerin örnek hayatı
- * Kişisel gelişim (Motivasyon, başarı, hedef, şuur bilinci gibi)
- * Hızlı okuma
- * Spor etkinlikleri
 - A. Yüzme
 - B. Futbol
 - C. Badminton
 - D. Masa tenisi
 - E. Basket
 - F. Satranç
 - G. İzci oyunları
 - H. Çevreyi gözlemleme

- * Musiki
- * Hat sanatı, tezhip ve boyama sanatı
- * El beceri sanatı (Kıl testere çalışması, mukavva ve karton çalışmaları vb.)

Çevreyi gözlemleme gibi dersler mutlaka işlenmeli ve müfredat oluşturulmalıdır.

Yaz değerlendirme etkinliğinin yatılı olması gerekir ve televizyon, bilgisayar, cep telefonları, teknolojik oyunlardan uzak, öğrenmeye açık bir atmosfer oluşturulmalıdır. Yaz kamplarında dikkat edilmesi ve bulunması gereken hususlar:

1. Kamp şartları ve sözleşmesi yapılmalıdır.
2. Bulundurulması ve getirilmemesi gerekenler açıkça bildirilmelidir.
3. Dersler, ders saatleri hazırlanmalı ve mutlaka derslerin planları yapılmalıdır.
4. Derslere uygun eğitimciler iyi tespit edilmelidir.
5. Eğitim koçları görevlendirilmelidir. Eğitimciler öğrencilerle derste veya etütte karşılaşmalı ve öğrenci ile her durumda birlikte olmamalıdır.
6. Ahlaki prensipler ve insani görevler uygulanarak öğretilmelidir.
7. Dersteki başarıları değerlendirme notu ile karşılık görmelidir. Bunu ifade ettiğimizde hemen yazılı sınav akla gelmemelidir. Ara ve dönem sonu karneler verilmelidir.

8. Öğrencilere not tutturulmalı ve ders notları ile dosya oluşturulmalıdır.

9. Kurallar mutlaka olmalı ve kurallara uyulmasının gerekliliği verilmelidir.

10. Başarı belgesi verilmeli ve öğrenci motive edilmelidir.

11. Dönem sonu tören ve çalışmalardan sergi açılmalıdır.

12. Velilere özel seminerler düzenlenmelidir.

Ancak prensipli çalışmalardan güzel sonuç çıkar. Güzel çalışmalarla yavrularımız yıllarca akıllarından çıkmayacak bilgi, beceri, tecrübe, anı, dost ve güzellikler kazanacaklardır. Bu kazanımları sonraki hayatlarında kendilerinin ve çevrelerinin saadeti için kullanacaklardır.

Özel okullar ve dershaneler için harcadıklarımızın iki katını, çocuklarımızın bu tatili değerlendirmeleri için feda etmemek, gelecekte çocuklarımızdan hayır beklemememiz demek olmaz mı?

Sonraki pişmanlığın faydası olmayacağı bilinir de uygulama nedense olmaz. Taklidî bilginin, kaynağından öğrenilen bilgi gibi olması mümkün değildir. Bu bilinçle yavrularını yetiştiren ebeveyne ve eğitim kurumlarına müjdeler olsun. Bu konu tüm Müslümanların ilk meselesi olmadıkça dünya ve ahiret saadetini elde etmek mümkün olmayacaktır.

1- İnşirah Suresi 7. Ayet

2- Taberî, Râzî

“ Taklidî bilginin, kaynağından öğrenilen bilgi gibi olması mümkün değildir. Bu bilinçle yavrularını yetiştiren ebeveyne ve eğitim kurumlarına müjdeler olsun. ”

DÖNÜŞÜ OLMAYAN DÖNÜŞ

Durmuş KOÇ / Eğitimci - Şair - Yazar

Hayatı yaşamak, inceden inceye olayları hissetmek, ilginç hadiselerin içinde kendini bulmak, gerçekleri görmek, zorluklara göğüs germek, yanlışları doğrudan ayırt etmek, peşin hükümlü olmamak, doğruları haykırmak herkesin işi değil; dönüşü olmayan dönüşü bilenlerin, anlayanların, kavrayanların, yaşayanların işidir.

Bu yolda deruni bir düşünüş, bir duyuş, bir biliş, bir silkiniş, bir irkiliş ve müthiş bir uyanış gerekir. Çünkü bu dönüş başka dönüş, bu yürüyüş başka yürüyüş, bu çıkış başka çıkış ve bu varış bambaşka bir varıştır. Bu nedenle bu yolda çok temkinli, çok dikkatli ve çok akıllıca yürümek gerekir. Bardağı taşırmadan, ölçüyü aşırmandan ve Hak yoldan şaşırmandan yürümek şiarımız olmalıdır. Bu yolun çileleri, ıstırapları, engelleri, yol kesicileri sayılmayacak kadar çoktur. Nefis ve şeytan bu yolun baş düşmanıdır. Bu yolda sapmadan, saptırılmadan, kanmadan, kandırılmadan kılavuzsuz yürümek çok zor ve çok çetindir. Marifet bu yolda ümitsiz olmak, dermansız olmak, şikâyet etmek, pes etmek değil; bu yoldaki engelleri

birer birer aşarak, engelleri kaldırıp zorluklara dayanarak sabretmektir. Dünya yolculuğu dünyaya gelişle başlar ve dünyadan çıkıncaya kadar devam eder. Bu yolculuk sonsuz olan bir yolculuğun başlangıcı olsa da dönüşü olmayan bir yolculuktur. Yine bu yolculuk, bize, değer vermediklerimizin kimi zaman değerli olduğunu, değer verdiklerimizin kimi zaman hiç değeri olmadığını, boşu boşuna ümit ve güven bağladıklarımızın kendilerine bile faydası olmadığını yaşayarak gösterir. Her şeyi önümüze seren, hakikat perdesini aralayan, gerçekleri su yüzüne çıkaran, hiçbir gizli-açık bir şey bırakmadan 'işte halin, işte mecalin ve işte sonun' dedirten, hiç kimsenin yalanlaması mümkün olmayan kesin bir kanıt ve kesin bir fermandır.

Bir şairin ifadesiyle:

"Geçtim dünya üzerinden,
Ömür bir nefes derinden,
Bak feleğin çemberinden,
Yolun sonu görünüyor."

Aşık Veysel de:

“Dünyaya geldiğim anda,
Yürüdüm aynı zamanda,
İki kapılı bir handa,
Gidiyorum gündüz gece” diyor.

Görülüyor ki, hayat anlamsız, faydasız, sebepsiz ve nedensiz değildir. Bu dünya yolculuğu çok iyi değerlendirilmelidir. Her anın, her zamanın pahası biçilmeyen bir hazine olduğu bilincine varıp zaman kuşunu boşu boşuna uçurmamak, fırsat okunu boşa atmamak ve derin bir gaflete dalmamak gerekir. Bu mutlak göç, ya gerçek kurtuluşun ya da perişan oluşun bir habercisidir. Mutlak zafer veya mutlak yeniliş bu yolculuğun sonunda belli olur. Bu yolculukta düşünerek, inceden inceye hesap ederek, şuurlu, bilinçli emin adımlarla ilerlemek, ilk ve son fırsatı kaçırmamak gerekir. Senlik benlik kavgasını terk ederek, zaman perdelerini aralayarak, vuslat köprüsünü aşkla geçip sevgililerin sevgilisine kavuşmak için hızla yürümek amacımız olmalıdır.

Hayat mektubunu iyi yazıp iyi okuyarak, eldeki fırsatları güzel değerlendirerek, her şeyin kıymetini bilip hayatı anlamlandırmalıyız. Nereden geldiğimizi, nasıl geldiğimizi ve nereye, nasıl gideceğimizin hesabını çok iyi yapıp ilimsiz, irfansız, erdemsiz, ahlaksız, amaçsız ve gayesiz hayat denizinin dalgalarına kapılmamalıyız.

Hiç kimsenin hayatı silip yeniden **yazamayacağını** ve yeniden **yaşayamayacağını** bilip zamanımızı, imkânımızı, gençliğimizi çok iyi değerlendirmeliyiz. Günah ve isyan girdabına düşmeden, geçmişi silmeden, manevi değeri alt üst etmeden, geleceğimizi yıkmadan, günah kirleriyle ruhumuzu ve bedenimizi karartmadan hayatı hayat gibi yaşamalıyız.

Necip Fazıl Kısakürek ne güzel ifade ediyor:

“ Sokaktayım, kimsesiz sokak ortasında;
Yürüyorum, arkama bakmadan yürüyorum.
Yolumun karanlığına saplanan noktasında,
Sanki beni bekleyen bir hayal görüyorum.”

Dönüşü olmayan bu yolculukta huzur ve mutluluğa yakalamak istiyorsak sevgi yumağını birlikte saralım. Merhamet bayrağını birlikte dalgalandıralım.

Şefkat sancağını aşkla dikelim.

Adalet mumunu birlikte yakalım.

Acı yaraları birlikte saralım.

Huzur, barış, sevgi ve mutluluk menziline hep birlikte varalım. Böylelikle herkes hür geldiği dünyada hür yaşasın ve hür ölsün. İnsanlar gülsün, kâinat gülsün. Yüzü ak, alını pak olarak sevenler sevdiklerine dönsün.

Son söz olarak diyorum ki:

Ebede giden yolda,
Çaresiz bir yolcuyum.
Bir kez uğrayıp geçen,
Boynu bükük hancıyım.
Uçsuz bucaksız yolda,
Yalnızca yürüyorum.
Çoğu zaman ağlayıp,
Bazen de gülüyorum.
Elleri bomboş geldim,
Yine boş dönüyorum.

**“ Şefkat sancağını aşkla dikelim.
Adalet mumunu birlikte yakalım.
Acı yaraları birlikte saralım. ”**

ZİNA - FUHUŞ

İslam insanı akıl, can, nesil, inanç ve mülkiyet hakkı bakımından koruma altına almıştır. Bu beş şeyin korunması için bütün düzenlemeleri yapmıştır. Zina ve fuhuş nesil emniyetini tehdit eden en büyük suçların başında gelir. Bundan dolayı İslam zina ve fuhuşu yasaklamış ve ağır müeyyideler koymuştur. Nikâh müessesesi toplumu korumak, neslin devamını sağlamak için İslam'ın önemli esaslarındandır. Kur'an'ın zina ve fuhuş ile ilgili hükmünü birlikte okuyalım ve mümin duyarlılığımızın gereğini yapalım.

“Ve onlar Allah ile beraber başka bir ilaha tapmazlar. Allah'ın haram kıldığı canı haksız yere öldürmezler ve zina etmezler. Kim bunları yaparsa ağır bir ceza ile karşılaşır. Kıyamet günü azabı kat kat arttırılır ve onda (azapta) alçaltılmış olarak devamlı kalır. Ancak tevbe ve iman edip iyi davranışta bulunanlar başkadır. Allah onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah çok bağışlayıcıdır, engin merhamet sahibidir.” (Furkan: 68-70)

“Zinaya yaklaşmayın gerçekten o çirkin bir hayâsızlık ve kötü bir yoldur.” (İsra: 32)

“(Resûlüm!) Mümin erkeklere, gözlerini (harama) dikmemelerini, ırzlarını da korumalarını söyle. Çünkü bu, kendileri için daha temiz bir davranıştır. Şüphesiz Allah, onların yapmakta olduklarından haberdardır. Mümin kadınlara da söyle: Gözlerini (harama bakmaktan) korusunlar; namus ve iffetlerini esirgesinler. Görünen kısımları müstesna olmak üzere, ziynetlerini teşhir etmesinler. Başörtülerini, yakalarının üzerine (kadar) örtünler. Kocaları, babaları, kocalarının babaları, kendi oğulları, kocalarının oğulları,

erkek kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, kendi kadınları (mümin kadınlar), ellerinin altında bulunanlar (köleleri), erkeklerden, ailenin kadınına şehvet duymayan hizmetçi vb. tâbi kimseler yahut henüz kadınların gizli kadınlık hususiyetlerinin farkında olmayan çocuklardan başkasına ziynetlerini göstermesinler. Gizlemekte oldukları ziynetleri anlaşılsın diye ayaklarını yere vurmasınlar (Dikkatleri üzerine çekecek tarzda yürümesinler). Ey müminler! Hep birden Allah'a tevbe ediniz ki kurtuluşa eresiniz.” (Nur: 30-31)

“Ey Peygamber mümin kadınlar Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, elleri ve ayakları arasında bir iftira düzüp uydurmamak (gayri meşru olan bir çocuğu kocalarına dayandırmamak), maruf (iyi güzel ve yararlı bir iş) konusunda isyan etmemek üzere sana biat etmek amacıyla geldikleri zaman onların biatlerini kabul et. Ve onlar için Allah'tan mağfiret iste. Şüphesiz Allah çok bağışlayandır çok esirgeyendir.” (Mümteherine: 12)

EĞİTİM, MEDYA VE ŞİDDET

İbrahim DEMİRKAN / Eğitimi

Eğitim, kişinin ruhî ve bedenî terbiyesini hedefleyip kendi özgüvenini kazandıran ve toplumsal kültüre entegrasyonu sağlayan bir süreçtir. Batıdan doğuya her ülkenin, milletin ve topluluğun kendi değerlerini inşa etme yolunda kullandığı en önemli kaynak eğitimidir, okuldur. İşte bu süreçte ortaya çıkan bariz bir durum da, eğitimin, bireyin toplumla çatışmayacağı, toplumun ana değerleriyle uyumlu bir yaşam biçimine kadar uzanan bir değişimi hedeflediğidir.

Son yıllarda gerek ülkemizde gerekse dünyada sıkça rastlamaya başladığımız okullardaki şiddet olayları ise herkesi endişelendiriyor. Şiddet gibi her türlü sorunu çözmesi gereken eğitim kurumlarımız ve sistemimiz artık sorunun kaynağı haline gelmişse, burada üzerinde durup düşünmemiz gerekecektir. Sorunların tespiti ve çözümü noktasında bazen atıfta bulunacağımız iki İslamî kavram, iman ve ameli aslında hiçbir noktada unutmış değiliz. Tüm sorunların çözümünde vereceğimiz ilk adres tahkiki iman ve amel olacaktır.

Eğitim deyince genelde akla ilk gelen okullarda yapılan resmi eğitimidir. Bir de informal eğitim biçimleri vardır ki bu eğitimin

hocaları 'yeni medya' ve onun TV, gazete gibi atalarıdır. Öğrencileri ise 'tüm insanlıktır' desek yeridir. Bu sorunu çok önceden yaşayan Batı, özellikle sinema alanında ortaya koyduğu eserlerle problemin varlığını daha geniş kitlelere duyurmuş ve filmlerinde çözüm yolunun şahsi gayret ve fedakârlıklarla olacağını dile getirmiştir. (1)

Fransızlara, 21 yıl aradan sonra 2008 yılında Cannes Film Festivali'nde hasretle bekledikleri Altın Palmiye'yi kazandıran Sınıf (Entre Les Murs / Duvarlar Arasında), Batı dünyasında eğitimin çöküşünü haber veren bir filmidir. Özellikle taklit ettiğimiz batı dünyasında, Fransa gibi gelişmiş ülkelerde her işin yolunda gittiğini zanneden ve onların sistemlerine öykünenlere bu filmi izlemelerini tavsiye ediyorum; çünkü taklit ettiğiniz sistemler can çekişiyor ve çözüm yolu arıyorsak artık gittiğimiz yoldan daha farklı bir yola yönelmemiz gerekecektir.

“ Taklit ettiğiniz sistemler can çekişiyor ve çözüm yolu arıyorsak artık gittiğimiz yoldan daha farklı bir yola yönelmemiz gerekecektir. ”

Öğretmenlik hayatımda edindiğim tecrübelerle dayanarak söyleyecek olursam bu yollardan birisi de çağımızın yetiştirdiği mühim âlimlerden Bediüzzaman'ın önerdiği okul modeli Medresetüzzehra'dır. Bediüzzaman "Münazarat" adlı kitabında "Camiü'l-Ezher'in kızkardeşi olan 'Medresetüz-Zehra' namıyla Dârülfünûn-u mutazammın, Kürdistan'ın merkezi hükmünde olan Bitlis ve iki refikası ile Bitlis'in iki cenahı olan Van ve Diyarbekir'de tesisi!" dedikten sonra hangi felsefeyle ve amaçla böyle bir okul ve eğitim sistemi istediğini aynı eserinde soru-cevaplar içerisinde madde madde açıklamaktadır. (2)

Aklî ilimlerle dini bilimlerin bir arada okutulması istenilen bu okul modeliyle akıl-kalp birlikteliğinden doğan uyumlu bir hayat düzeni hedeflenmektedir. Bediüzzaman şer'i ilimlerle müspet ilimlerin okutulacağı bu okul ile nasları ve metinleri doğru okumak kadar, olayları ve toplumsal hayatı da doğru okuma melekesini ve yeteneğini geliştirmeyi hedeflemiştir.

Şiddet, fiziki ve ruhi olarak temel iki çerçevede icra edilmektedir; okulda, işyerinde ve aile hayatında fiziksel yaralama, mobbing ve psikolojik baskılar gibi. Bu davranış tarzına yönlendiren modeller ise TV, sinema ve habercilik gibi medya unsurları tarafından şuurlu ya da şuursuz bir şekilde

verilmektedir. Aslı genleriyle oynanan bu toplumun bünyesindeki rahatsızlık şudur; tedavi edilemediği için yoğunlaşan sorunlarını içine yönlendiren bireyler intihara, sorunlarını dışına yönlendiren bireyler ise cinayete yönelmektedir. Öyle ki sinemada ABD'li yönetmen Quentin Tarantino ile başlayan şiddette estetik akımı ki bu anlayışa birçok eleştiriler yapılsa da ile 'şiddet' medyada artık bir eğlence unsuru olarak sunulmaya başlandı ve modern dünyanın vazgeçilmez bir gerçekliği halini kazandı.

Yukarıda bahsettiğimiz şiddetin estetize edilmesi ve pazarlanması ile egemen değerleri ve 'yeni gelenekler'i oluşturan Batı dünyası, bu oluşumda erdemler ve manevi değerlerden daha çok, gışede cebine indirecek para kazanma yollarını ön planda tutmuştur. İnsanı zaafardan faydalanan bir drama anlayışıyla haber kurgulamakta, sinema ve dizi yapılmaktadır.

Bir ülkeyi ekonomik olarak ele geçirmenin yolu artık kültürden geçmektedir. Silah zoruyla kimse size Mc Donalds kültürü ya da hamburger endüstrisi ithal edemez; ama sinema ve TV ile sağladığı imaj sizin onu çağırmanıza yeter. (Yeni gelenekler derken, her akşam evde oturulup TV izlenmesi gibi yeni toplumsal alışkanlıklardan bahsediyoruz.)

TV sadece bir seyir aracı değildir; kültürel kodları oluşturur ve şuursuz izleyicinin beynine örnek rol modeller yükler. İnsanların zevki, dünyaya bakışı ve arzuları buna göre şekillenir ve bunları elde etmek için, şiddet dâhil, her türlü yola başvurabilir. Şiddet, film ve TV'lerdeki iyi karakterler aracılığıyla bir sorun çözme biçimi olarak meşrulaştırılmakta; hatta normal bir çözüm yolu olarak görülmektedir. Bu batılı anlayışı Bediüzzaman: "İşte yabancı edebse, hamaset noktasında hakperestliği etmez. Belki zalim nev-i beşerin gaddarlıklarını alkışlamakla kuvvetperestlik hissini telkin eder." (3) diyerek vurgular.

Batı medeniyeti aslî yapısında hakkı değil, gücü ve kuvveti üstün tuttuğu için, 'haklı olan değil güçlü olan haklıdır' felsefesine inandığı için, bu minvalde bir hayat felsefesiyle yola çıkmaktadır. Burada hakim değerleri üreten ana motor, 'kitle iletişim araçları' diye de özetleyebileceğimiz medyadır. Yeryüzünün Amerikanlaşması ya da batılılaşmasını kültürel ve ekonomik hegemonya ile başlatan, hakkı değil menfaati üstün tutan bu zihniyetten nasıl kurtulacağız?

Artık okullarda yetişen bireylerdeki idealsizlik bizlere Bediüzzaman'ın sözünü anımsatır; "Gaye-i hayal olmazsa veyahut nisyan veya tenasi edilse, eczanelere dönüp etrafında gezerler." (4)

Yani, 'idealsiz insanlar bencil ve kendi rahatından başkasını düşünmeyen insanlardır' sözü, şuursuz gençliğin niye gayr-i meşru işlere saptığını izah eden anahtar bir cümledir. Peki, kişinin idealinin 'ene'ye dönmesinin ne gibi zararları olur? Bu ene Kur'an'ı rahmetle sulanmazsa zararlı bir unsura dönüşür, "Koca bir ejderha gibi, vücut-u insanı bel'eder. Bütün o insan, bütün letaifiyle adeta ene olur." (5)

Medyanın şiddeti beslemesini nasıl engelleyebiliriz? Burada okullarımızda seçmeli ders olarak verilen "medya eğitimi ya da okuryazarlığı" dersi de önem kazanmaktadır. Çünkü şiddeti besleyen ana kaynak medya olarak gözükmemektedir.

Öğrenciye medyaya ait her türlü mesajın asıl şekillendiği yerin masa başı olduğu (yazı işleri müdürünün masasından montaj masasına kadar), bu anlamda 'fictive' yani kurgusal olduğu, kişisel menfaatler dâhil siyasal ve ekonomik çıkarlara göre dizayn edildiği hatırlatılmalı.

"Bazı eğitimciler, gençlerin, fotoğraf çekmek, öykü kareleriyle (storyboard) düşünceleri planlamak ve organize etmek, metinler yazmak ve kamera önünde oynamak, kendi internet

sayfalarını tasarlamak veya bir haber öyküsünü bildirmek deneyimlerini yaşamadıkça kitle iletişimlerinin gerçek anlamda eleştirel tüketicileri haline gelemeyeceklerine inanmaktadırlar." (6)

Okul hayatımızda bunu yapamayacak öğrencilerin de var olduğunu biliyoruz; ama öğrencilerin doğruyu ve yanlışı vermede daha kolay kazanabileceği bir anahtar verebiliriz; bu anahtar da imandır, inançtır.

Medyanın diline baktığımızda insanları şiddete ve menfi harekete yönlendiren asıl sorunun direkt ateizmden değil, tüketim kültürünü yayan kapitalist ahlaktan kaynaklandığını söylemek mümkündür. Manevîyata ait olan olguları bile birer tüketim metai hâline getirmeye çalışan materyalist bir ahlaktan sıkça şikâyet ediyoruz. Ruhları yakıp kavuran bu nefistperestliğin izalesi, iman, kaideleri bilen ve uygulayan toplulukların işbirliğiyle, güç birliğiyle mümkündür. Gayri meşru şiddetten ve cinsellikten uzaklaştıracak, kalpte manevi bir yasakçı bırakacak imanın altı esasının akıllara ve vicdanlara işlenmesi birçok sorunun üstesinden gelmemizi sağlayacaktır. Sadece bilen ve söyleyen değil, aynı zamanda yaşanan iman, insana ve insanlığa faydalı olabilir; yoksa eylemsiz fikir zayıf, fikirsiz eylem yıkılmaya mahkûmdur.

“ Gayri meşru şiddetten ve cinsellikten uzaklaştıracak, kalpte manevi bir yasakçı bırakacak imanın altı esasının akıllara ve vicdanlara işlenmesi birçok sorunun üstesinden gelmemizi sağlayacaktır. ”

İmanı bu anlamda bir şehre elektrik dağıtan ana trafoya benzetebiliriz. Eğer bu trafonun bağlantısı şehir şebekesiyle kesilirse, evlerdeki elektrikler istediği kadar açık olsun, hiç bir faydası olmaz. Elbette medyanın dışında,

şiddette aile, mekân, iklim ve arkadaş çevresi gibi faktörler de önemli etkenlerdir. Konuyla ilgili yapılmış “Okullardaki Şiddet Davranışının Kaynakları Üzerine Kuramsal Bir Yaklaşım” başlıklı bir çalışmanın giriş bölümünde: “Okulda şiddet fenomeni yeni bir olgu olmamakla birlikte, özellikle son yıllarda giderek bir tırmanma eğilimi gösterdiği yönünde bir algılamının ortaya çıktığı söylenebilir. Bu çerçevede, özellikle kitle iletişim araçlarında, okuldaki şiddet olaylarına ilişkin haberlerin sayısında bir artışın varlığı dikkat çekmektedir. Kitle iletişim araçlarında şiddet olaylarındaki görünürlük düzeyinin artışı gözlemlenmenin yanı sıra, şiddet olaylarında bir artma eğiliminin ortaya çıktığı yönünde iddialara da rastlamak mümkündür” (7) denilerek, kitle iletişim araçlarının, medyanın olumsuz yönüne vurgu yapılmaktadır. Elbette bu sorun yasakçılıkla çözülemez, alternatif ürünler ve ahlaklı yayıncılık anlayışıyla çözülebilir.

Doğrusu 1990'lara kadar ülkemizde belki öğrencilere yönelik öğretmen şiddeti varken, artık 90'lardan sonra şiddetin öğretmenlere

doğru yöneldiğini söyleyebiliriz. Her ne kadar şiddetin menfi bir kavram olduğunu belirtsek de, salt şiddetin aleyhinde olmak insanî varlığımızı inkârdır aslında. Şiddetin insana verilmesinde hikmetler vardır. Bu duygular insanın canını, namusunu, malını ve vatanını koruması için verilmiştir. Düşmana karşı cihad, mal ve namusu koruma güdüsü için verilmiş olan bu duygunun barış zamanlarında da tatmin olması, boşalması için sünnet olan güreş, ata binme, yüzme ve koşu gibi aktivitelerin yanında 'Kurban' ibadeti de emredilmiştir. İslam'da kurban emri İspanyolların boğa güreşinde sergiledikleri 'şiddeti tatmin' duygusu gibi değildir. Nefis ve benlikten kaynaklanan güç sarhoşluğunun da ifna edilmesi; yani kesilmesidir aslında ve bizde nedense daha çok merhametimizi kabartır, bir zafer duygusundan çok acıma hissini verir kurban ibadeti.

Şiddeti önleme adına artık akademik başarıdan çok ahlakî tutuma da önem veren bir eğitim sistemi kurgulanmalıdır. Öğretmenlik hayatımda gördüğüm kadarıyla şiddetten uzak tutmanın en iyi yolu öğrencileri bol bol sosyal aktivitelere dâhil etmektir. İlköğretim öğrencilerini pikniğe götürmek ya da hastane, fabrika, cami gibi ortamlara götürmek önemli izler bırakan faaliyetlerdir. Nimete ve kendi bedenine sahip olmadığını Malik ül-Mülk'ün Allah olduğunu, bunların birer imtihan aracı olduğu şuuru nimeti verene yakınlıştırarak hissettirebiliriz. Nimeti verene ise şöyle yaklaştırabiliriz: Öğrencileri bir sütün paketlenmesine kadar geçen süreci ya da bir ekmeğin yapılış sürecini gözlemlemesi için tarladan, mandıradan başlayarak un ya da süt fabrikasına, oradan da fırına ve markete götürdüğümüzde, bu kadar emeği ve yaratılış sürecini görmeleri onları Allah'a daha da yakınlatacak ve onlara nimete saygı göstermeyi öğretecektir.

Yine Ensar-Muhacir modeli yapılarak dezavantajlı mahalle okullarıyla avantajlı

mahalle okulları arasında kan kardeşliği gibi menfi davranışlar yerine, sınıf ve öğrenci kardeşliği tesis edilebilir. Elbette bu organizasyonun yapılma sebebi Hicret olayına dayandırılarak anlatılırsa etkili olur. 'Çağrı' filminde yer alan Mekke ve Medine Müslümanların kardeş ilan edildiği sahne izletildikten sonra müspet bir kardeşlik iklimi tesis edilmiş olur.

İnsanlara daha insanî idealler ve hedefler koymalıyız. Objektiflik adı altında salt bilgiye ve dünyaya odaklanan bir eğitim müfredatı, hayatın gerçeklerini inkâr üzerine kurulmuş demektir. Ölümden bahsetmeyen bir eğitim sistemi ne kadar gerçekçi ve öğrenciyi hayata hazırlama noktasında ne kadar sahicidir? (8) Hayatla bütünleşmeyen ve onun realitesine göre bir açıklama getirmeyen her öğreti, beslendiği eğitim sistemine karşı güvensiz bir bakış açısını getirecektir. Çoklu Zekâ Kuramı'nı getiren Gardner "Okul öğrenmeleri bir toz tabakası gibidir. Duvara tosladığında gerçek ortaya çıkar." der. (9)

Son olarak medya, eğitim ve şiddet ilişkisinde en güçlü kozun hayat boyu ve hayatı bütünüyle kuşatacak bir eğitim anlayışının elinde olduğunu söyleyebiliriz. Medya dediğimizde sadece menfi anlamda bir medyadan bahsedemeyiz. Hayrı ikame etmeye çalışan medya da var. Eğitimi, özellikle değerler eğitimi sadece okuldan ibaret sayarsak yanılırız. Yukarıda da değindiğimiz gibi konuşulan değil, yaşanan değerleri hayat boyu, hayatın her alanında gerçekleştirebilirsek bizlerin kurtuluşuna vesile olur. Böylece menfi yayınların etkisinden bunalıp gerek ideolojik gerekse psikolojik sebeplerden kaynaklanan şiddete yönelen gençliği hayra yönlendirmede inşallah faydalı bir adım atılmış olacaktır.

1- Les Choristes (Koro, 2004, Fransa), Finding Forrester (Forrester'i Bulmak, 2000, ABD) gibi filmleri bu kategoriye örnek verebiliriz.

2- Bediüzzaman Said Nursi, İctimai Dersler (Münazarat), Sh. 141-145,

Zehra yay.

3- Bediüzzaman Said Nursi, Sözler, Sh. 930, Zehra yay.

4- Bediüzzaman Said Nursi, Mektubat, Sh. 536. Zehra yay.

5- Bediüzzaman Said Nursi, Sözler, Sh. 672, Zehra yay.

6- Medya Okuryazarlığı Hareketinde Yedi Büyük Tartışma (Renee Hobbs), Çev.: Melike Türkân Bağlı, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Yıl: 2004, Cilt: 37, Sayı: 1, Sh.126

7- Okullardaki Şiddet Davranışının Kaynakları Üzerine Kuramsal Bir Yaklaşım, Zahir KIZMAZ, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl:2006 Cilt: 30, Sayı:1, Sh.47. Yine bu konuyla ilgili Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin TÜBİTAK desteğiyle liselerde yaptığı kapsamlı bir şiddet araştırmasının sonuçları da üzücü veriler içermektedir;

10 LİSELİDEN 9'U ŞİDDET GÖRÜYOR, BUGÜN Gazetesi, 21.05.2012, Sh.1

8- Bu konuyla alakalı "Eğitimde ve Hayatta 'Ölüm' Meselesi" başlıklı yazımıza bakılabilir. YENİ ASYA gazetesi, 04.01.2012, Sh. 2

(http://www.yeniasya.com.tr/yazi_detay.asp?id=4761. Linke ulaşma tarihi; 21.05.2012)

9- Prof. Dr. Bahattin ACAT, Öğrenme Sürecinde Değerler ve Öğretmenin Ahlaki(Moral) Liderliği, Değerler Eğitimi Uluslararası Konferansı Kitabı

28-29 Mayıs 2010), Sh 140, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü Yayını

GÜLLERİN EFENDİSİ'NİN KOKUSUNU SERPMEK

Muharrem ÇELİK / Eğitimci - Ressam

Gül'den bir pazar kurmuşlar
Gül alırlar Gül satarlar
Gül'den terazi kurmuşlar
Alanlar Gül satanlar Gül

Adnan DEMİRTÜRK

Mutlak güzelliği gözler önüne getiren gül, kokusuyla gönülleri mest eder, duyguları ötelere götürür. Bu gül kokusu Kâinatın Efendisi'nin kokusu olunca ruhlar, bedenler, yürekler birden harekete geçer. O'nun mahşerdeki şefkatinden pay almak için sevgisini, özlemini ve aşkını ortaya koyar. Çünkü o koku Yüce Rabbimiz'in, Habibi'nin kokusudur. Bunun için de müminler gülün kokusunu Efendimiz'in kokusuna benzeterek güle önemli bir muhabbet besler. Gülün sanattaki yeri ise bambaşkadır.

Sanat insanlar arasında en güçlü iletişim aracıdır. Sanat nesneleri gönüller üzerine büyük etki bırakır. Bu etki gül olunca sanattaki mana daha da değişir ve anlam kazanır.

Efendimiz'den dolayı ilham kaynağı olan gül, birçok sanatçının ve sanat dalının vazgeçilmez ögesi olmuştur. Henüz hayatla yeni tanışan genç yüreklerin, manayla buluşabilmeleri için gül ya da sanat dalları önemli bir unsurdur. Çocuklar ve gençler Efendimiz'i simgeleyen güle yönelirken Peygamber Efendimiz'in hayatına, yaşam biçimine, özelliklerine, çocuklara karşı olan sevgisine, dürüstlüğüne, temiz kişiliğine, aile reisliğine, asker kişiliğine ve devlet yöneticiliğine en önemlisi de hadislerini merak etme düşüncesine gireceklerdir. Böylece kalplerine Peygamber Efendimiz'in sevgisi yerleşmiş olacaktır.

Öteden beri müslüman kesimin önüne sanatı 'haram' olarak koyan Batı, bu fırsatla kendi bozuk düşünceleri ve ideolojilerini sanat aracılığıyla yaymayı başarmıştır. Hristiyanlık ve Yahudilikteki Tevrat ve İncil metinlerini kilise ve havralarda resim sanatıyla anlatan bu zihniyetler, çizgi film karakterlerini çizerek İslam kesimi tarafından reddedilen; başta İblis, Firavun, Nemrut gibi tipler, büyü ve sihir gibi bozuk inançları, tertemiz zihinlere sahip

olan çocuklarımızın dünyasına bulaştırmış; sinema, tiyatro ve sözde müzik anlayışıyla da vahşeti toplumumuza empoze etmeyi başarmıştır. Müslüman ise, sanatın hangi dallarının helal olacağı konusunda kafa yorma ve araştırma yerine, dayatılan düşüncelerinin bir maşası olmuştur. Oysa İslam'da hak ve batıl kavramları olduğu gibi, İslam sanatında da haram ve helal boyutu vardır. Bugün bir gülün resmedilmesinin neresi haram olur? Aynı şekilde mimarının, doğanın her türlü alanda çizilmesi de helaldir.

Ecdadımız Selçuklu ve Osmanlı bu konuya çözüm üretebilmek için minyatür sanatını geliştirirken, günümüz Müslümanı başta resim sanatı olmak üzere hangi sanatların helal olabileceği konusunda bir çalışma içine girmiş mi? Ya da İslam'ın alternatif sanatlarını ne kadar tanıtmıştır? Bu düşünceler ve Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle Hz. İbrahim (A.S.)'in memleketinde ilköğretim öğrencileri arası Peygamberimiz'i simgeleyen "En Güzel Gül'ü Sen Çiz Resim Yarışması", bir anlamda İslami kesime alternatif sanat ya da alan ve konu açısından önemli bir sorumluluğu yerine getirmiştir. Bu çalışmanın semeresi olan sergisi de ayrı bir anlam ve önem taşımaktadır. Halil'i Rahman (Balıklı Göl) Rızvaniye Külliyesi mana açısından önemli bir mesaj verir. Hak-batıl mücadelesinde Hz. İbrahim (A.S.)'in zalim Nemrut tarafından ateşe atıldığı ve ateşin suya, odunun balığa dönüştüğü rivayet edilen sergi, düzenlendiği noktada hakkın her zaman üstün geleceği, bunu sanatta da görmek gerektiği düşüncesini içermektedir. Henüz yeni açılan goncaların duygu dünyasına girip Kâinatın Efendisi sevgisini yerleştirmek ve Yüce Rabbimizin varlığını hatırlatmak, bir sorumluluğun mutlu son neticeleri olsa gerek. Gülü kendi dünyalarına göre yorumlayan temiz yürekler, naksettikleri resme kimi zaman Kâbe'yi, kimi zaman kâinatı, kimi zaman da rahmet gözyaşlarını koymayı ihmal etmemişler. Güle olan bu sevginin katlanarak artması çizilen binlerce resimlerde daha iyi anlaşılmaktadır.

Anadolu'da önemli bir yere sahip olan gül, her zaman sanatçıların, edebiyatçıların, tasavvufçuların, bestecilerin, şairlerin, ressam, fotoğraf sanatçılarının ilgi odağı olmuş, bu manada güle yönelik binlerce eser ortaya çıkmıştır. Hatta mevlitlerde dağıtılan gül şerbeti, cami ve cemaat ortamlarında dağıtılan gül kokusunun temelinde, sembolik anlam taşıyan Peygamber Efendimiz'in ten kokusu

Güllerin Efendisi'nin Kokusunu Serpmek

olan gül yatmaktadır. Halkımız gülün kokusuna Efendimiz'in ten kokusu olarak inandığı için, kimi zaman insanlara 'Gül' ismini de koymayı ihmal etmemiştir. Gül, Muhammed Gül, Güler, Gülüm, Gülcan gibi isimler bunlardan bir kaçıdır.

Dikenler içerisinde ve kuru çöl ortamında yeşeren mana gülümüz tüm gönüllerde yer edinmiş, cahiliyetle ve karanlık zihniyetlerle kısa bir dünya ömründe mücadele verip hiçbir zaman solmamak üzere ahiretteki makamına geçmiştir. Bugün bizlere düşen gerek sanatla, gerek edebiyatla, gerek anlatımla, gerek ezgi ve naatlarla, sinema, tiyatro her ne araç olursa olsun Güllerin Efendisi'nin kokusunu yaymak,

yolunda ve yolunda yürüyüp gidenlerin yolunda yürümek, genç ve çocuklarımızı onunla tanıştırmaktır. Bugün kâinattaki insanların büyük bir kesimi maalesef Rabbimiz ile çatışma halinde, O'nun Habib'ine ve getirdiklerinden habersiz bir yaşam sürdürmektedir. Bizlere düşen görev, insanları Rabbimiz ile barıştırmak, Habib'ini iyi tanıyıp tanıtmaktır. Peygamberler şehri Şanlıurfa'da bizler "Peygamber Efendimiz'i Anlatan En Güzel Gülü Sen Çiz" adlı resim yarışmasıyla bir öncülüğe imza attık. Rabbim bu projeyi ülkemiz genelinde yapmamızı nasip etsin ve şefkatinden mahrum etmesin, âhirette O'nunla, yolundan gidenlerle beraber haşretsın. Gül kokusuyla kalın, sevgilerimle...

SÖZÜN GÜCÜ

**“ İyi dostu olanın, aynaya ihtiyacı yoktur. ”
Mevlana**

**“ Öfkenin ateşi;
önce sahibini yakar, sonra kıvılcımı
düşmana ya varır ya varmaz. ”
Şeyh Sadi Şirazi**

**“ Deha imkânsız zannedilende mümkünü görebilmektir!
Gemilerin karada da yüzebileceğini sezmek;
Mehmetlerden birini
“FATİH” yapar... ”**

hamidiye®

Kaynak Suyu

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

İngiltere'den Avustralya'ya, Fas'tan Singapur'a kadar,
5 kıtada 35 ülkede....

Tadı damaklarda, adı dillerde!

Helal Sertifikalı Hamidiye Kaynak Suları,
şimdi Turquality Markalaşma Programında.

TURQUALITY®

TS EN ISO 9001:2000
TS EN ISO 14001:2004
TS EN ISO 22000
TS 18001 (OHSAS)

